

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड
तह ९ (व्यवस्थापक) पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम
एवं परीक्षा योजना

१. प्रथम चरण: – लिखित परीक्षा						पूर्णाङ्क :- २००	
पत्र	खण्ड	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्न संख्याxअङ्क	समय
प्रथम	अर्थ, वित्त, व्यवस्थापन र लेखा	१००	४०	विषयगत	समस्या समाधान	५ प्रश्नx२० अङ्क	३ घण्टा
द्वितीय	बीमा, र सम्बन्धित कानूनहरु	१००	४०	विषयगत	समस्या समाधान	५ प्रश्नx२० अङ्क	३ घण्टा
२. द्वितीय चरण : –अन्तर्वार्ता							
विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली			समय	
अन्तर्वार्ता	३०	-	मौखिक			-	

द्रष्टव्य :

- यो परीक्षा योजनालाई प्रथम चरण (लिखित परीक्षा) र द्वितीय चरण (अन्तर्वार्ता) गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीयपत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरु सोधिनेछ ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तर पुस्तिकाहरु हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरुको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजनाअन्तर्गतका पत्र/विषयका विषय वस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथमचरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड
तह ९ (व्यवस्थापक) पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम
प्रथम पत्र
अर्थशास्त्र, वित्त, व्यवस्थापन र लेखा
(Economics, Finance, Management & Accounting)

1. Economics (अर्थशास्त्र)

- 1.1 Development economics: Structure and Characteristics of development economics, Development Planning in Nepal, Policy issue in development, Poverty, Inequality, Migration and Urbanization in Nepalese economy
- 1.2 Micro economics: Economics theories,-Role and assumption; Importance and uses of micro economics, Inductive and deductive methods, Theory of demand, Theory of supply, Theory of production, Price and output determination under various market systems: Perfect competition market and Imperfect competition market and theory of factors pricing.
- 1.3 Monetary economics: Monetary policy; Concept, Objectives, Role and importance of monetary policy in Nepalese economy, Theory of money demand: Quantity theory of money, Money supply,
- 1.4 Public economics: Government and budget, Government revenue and Expenditure Financial deficit, Foreign debt and Fiscal policy, Foreign Aid and Problem in public expenditure management and revenue mobilization in Nepal.
- 1.5 Macroeconomics: National income accounting, Growth theory, Trade cycle and Inflation.
- 1.6 Balance of payment: Causes of disequilibrium and the theory of adjustment, Elasticity and absorption theory of balance of payment.
- 1.7 Government budgetary operation
- 1.8 Privatization, Liberalization & Globalization and its impact on Nepalese economy and their challenge.

2 Finance (वित्त)

- 2.1 Financial market: Money market ,Capital market, and its impact on Nepalese economy and challenge
- 2.2 Financial crisis, Financial stability, Financial sector reforms in Nepal.
- 2.3 Financial planning and capital structure management.
- 2.4 Financial investment analysis, Capital budgeting, Cost of capital, Profit management and portfolio analysis.
- 2.5 International organization: World bank, ADB, IMF, and SAARC
- 2.6 WTO, Nepal's accession, Opportunity and their challenge.
- 2.7 Sampling & Sampling Design
- 2.8 Research methodology: Introduction and Design of Research, Data collection, Data Analysis, Report writing and research proposal.
- 2.9 Analysis of correlation and regression

3 Management (लेखा)

- 3.1 Emerging concept and Contemporary management: issues & challenges
- 3.2 Management of insurance business.
- 3.3 Leadership, Motivation, Decision Making, and Control
- 3.4 Performance evaluation criteria and techniques
- 3.5 Financial administration: Concept, Scope, Function, Objective, and relationship between public management and financial management
- 3.6 Public enterprise management: Concept, Scope, Objective, Problem and prospect.
- 3.7 Public administration & its their challenge.
- 3.8 public policy: process, issue and current trends
- 3.9 Diversity management
- 3.10 MIS/MICS
- 3.11 Good governance, Corporate governance, Corporate social responsibility & strategic planning.

4 Account (लेखा)

- 4.1 Accounting: Concept, Principles and Conventions
- 4.2 Trial balance: Concept, Need, Method and formation
- 4.3 Financial statement: Concept, Objective, Need, Importance, Analysis and interpretation
- 4.4 Cash flow statement: Meaning, Purpose, Uses, Importance and contains/items-
- 4.5 External and internal audit system.
- 4.6 Insurance account –Commission and discount, Reinsurance accounting, Feature of general account and insurance account,
- 4.7 Internal control system /Risk management & analysis
- 4.8 Cost value profit analysis
- 4.9 Audits frameworks

यस पत्रको लिखित परीक्षामा यथासंभव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

पत्र	एकाई	अङ्कभार	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या× अङ्क	समय
द्वितीय	१	१००	Critical analysis & problem solving	५ प्रश्न× २० अङ्क	३ घण्टा
	२				
	३				
	४				

९ तह (व्यवस्थापक) पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

राष्ट्रीय बीमाकम्पनी लिमिटेड

द्वितीय पत्र :-

बीमा र सम्बन्धित कानूनहरु
(Insurance and related legislations)

1. **Insurance (बीमा)**

- 1.1 Historical background of insurance in Nepal
- 1.2 Introduction, Functions, Roles and responsibilities of Rastriya Beema Company Limited and Beema Samiti (Insurance Board)
- 1.3 Introduction, Importance, Scope and types of insurance
- 1.4 Fundamental principles of insurance (Life and non-life insurance)
- 1.5 Current insurance market of Nepal.
- 1.6 Concept of micro insurance, Health insurance, and agriculture insurance
- 1.7 General insurance and practices in Nepal
- 1.8 Risks: Meaning, Types and methods of handling risks
- 1.9 Insurance mediators: Insurance agent, Insurance surveyor, Insurance broker
- 1.10 Process of claim and settlement
- 1.11 Emerging trends of insurance, Problems, Prospect and challenge.
- 1.12 Reinsurance: Principles and practices
- 1.13 Opportunities and Challenges of insurance sector in Nepal.
- 1.14 Inter-relation between banking and insurance.
- 1.15 Bank assurance and importance of bank assurance in Nepal
- 1.16 Rang of the products and Services of insurance
- 1.17 Management of insurance business

२ **Related Legislations (सम्बन्धित कानूनहरु)**

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड

- 2.1 नेपालको वर्तमान संविधान
- 2.2 बीमा ऐन, २०४९
- 2.3 बीमा नियमावली, २०४९
- 2.4 कम्पनी ऐन, २०६३
- 2.5 करार ऐन, २०५६
- 2.6 आयकर ऐन, २०५८
- 2.7 आयकर नियमावली, २०५९
- 2.8 मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२
- 2.9 मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३
- 2.10 भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
- 2.11 लेखापरीक्षण ऐन, २०४८
- 2.12 मध्यस्थता ऐन, २०५६
- 2.13 ट्रेड युनियन ऐन, २०४९
- 2.14 राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेडको प्रबन्धपत्र नियमावली
- 2.15 सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४
- 2.16 सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण ऐन /नियामवली २०६४
- 2.17 बीमा सम्बन्धी निर्देशिका, २०६९

यस पत्रको लिखित परीक्षामा यथा संभव पाठ्यक्रमका पहिलो एकाईबाट ३ र दोस्रो एकाईबाट २ वटा प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

पत्र	एकाई	अङ्कभार	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या× अङ्क	समय
द्वितीय	१	१००	Critical analysis & Problem Solving	५ प्रश्न× २० अङ्क	३ घण्टा
	२				

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड

तह ८, (सह व्यवस्थापक) पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना

१. प्रथम चरण: – लिखित परीक्षा						पूर्णाङ्क :- २००	
पत्र	खण्ड	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्न संख्याXअङ्क	समय
प्रथम	अर्थ, वित्त, व्यवस्थापन र लेखा	१००	४०	विषयगत	समस्या समाधान	५ प्रश्नX२० अङ्क	३ घण्टा
द्वितीय	बीमा, र सम्बन्धित कानूनहरु	१००	४०	विषयगत	समस्या समाधान	५ प्रश्नX२० अङ्क	३ घण्टा
२. द्वितीय चरण : –अन्तर्वार्ता							
विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली			समय	
अन्तर्वार्ता	३०	-	मौखिक			-	

- यो परीक्षा योजनालाई प्रथम चरण (लिखित परीक्षा) र द्वितीय चरण (अन्तर्वार्ता) गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीयपत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथा सम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरु सोधिनेछ ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरु हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरुको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजनाअन्तर्गतका पत्र/विषयका विषय वस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथमचरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड
तह ढ, (सह व्यवस्थापक) पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

प्रथमपत्र

अर्थशास्त्र वित्त, व्यवस्थापन र लेखा
(Economics, Finance, Management & Accounting)

1 Economics (अर्थशास्त्र)

- 1.1 Development Economics: Structure and characteristics of development economics, Development planning in Nepal, Policy issue in development, Poverty, Inequality, Migration and Urbanization in Nepalese economy
- 1.2 Micro economics: Economics theories,-Role and assumptions; importance and uses of micro economics, Inductive and deductive methods, Theory of demand, Theory of supply, Theory of production, Price and output determination under various market systems: Perfect competition market and monopoly market and theory of factors pricing.
- 1.3 Monetary Economics: Monetary policy; Concept, Objectives, Role and importance of monetary policy in Nepalese economy, Theory of money demand, Quantity theory of money and Keynesian theory of money
- 1.4 Public Economics: Government revenue and expenditure, Financial deficit, foreign debt and fiscal policy, Foreign aid and Problem in public expenditure management and revenue mobilization in Nepal.
- 1.5 Macroeconomics: National income accounting, Growth theory, Trade cycle, Inflation and balance of payment.
- 1.6 Privatization, Liberalization & Globalization and its impact on Nepalese economy and their challenges.

2 Finance (वित्त)

- 2.1 Financial Market: Money market, Capital market, and its impact on Nepalese economy and their challenges
- 2.2 Financial crisis, Financial stability, Financial sector reforms in Nepal.
- 2.3 Financial planning and capital structure management.
- 2.4 Financial investment analysis, Capital budgeting, cost of capital, Profit management and portfolio analysis.
- 2.5 International organization: World Bank, ADB, IMF, and SAARC
- 2.6 WTO, Nepal's Accession, Opportunity and their challenges.
- 2.7 Sampling & Sampling Design
- 2.8 Research Methodology: Introduction and design of research, Data collection, Data analysis, Report writing and research proposal.
- 2.9 Analysis of correlation and regression

3 Management (लेखा)

राष्ट्रीय बीमाकम्पनी लिमिटेड

- 3.1 Emerging concept and contemporary management: Issues & challenges
 - 3.2 Management of insurance business.
 - 3.3 Leadership, Motivation, decision making, and control
 - 3.4 Performance evaluation criteria and techniques
 - 3.5 Financial administration: Concept, Scope, Function, Objective, and relationship between public management and financial management
 - 3.6 Public enterprise management: concept, Scope, Objective, Problem and prospect.
 - 3.7 Public administration & its challenges.
 - 3.8 MIS/MICS
 - 3.9 Good governance, Corporate governance, Corporate social responsibility & strategic planning.
- 4 **Account (लेखा)**
- 4.1 Accounting: Concept, Principles and conventions
 - 4.2 Trial Balance: Concept, Need, Method and formation
 - 4.3 Financial statement: Concept, Objective, Need, Importance, Analysis and interpretation
 - 4.4 Cash flow Statement: Meaning, Purpose, Uses, Importance and contains/items-
 - 4.5 External and internal audit system.
 - 4.6 Insurance account –Commission and discount, Reinsurance accounting, Feature of general account and insurance account,
 - 4.7 Internal control system / Risk management & analysis
 - 4.8 Cost value profit analysis (CVP analysis)

यस पत्रको लिखित परीक्षामा यथासंभव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

पत्र	एकाई	अङ्कभार	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या× अङ्क	समय
प्रथम पत्र	१	१००	Critical Analysis & Problem Solving	५ प्रश्न× २० अङ्क	३ घण्टा
	२				
	३				
	४				

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड
तह ८ (सह व्यवस्थापक) पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम
द्वितीय पत्र :-

बीमा र सम्बन्धित कानूनहरु
(Insurance and Related Legislations)

1. **Insurance (बीमा)**
 - 1.1 Risks: Meaning, Types and methods of handling risks
 - 1.2 Historical background of insurance in Nepal
 - 1.3 Introduction, Functions, Roles and responsibilities of Rastriya Beema Company Limited and Beema Samiti (Insurance Board)
 - 1.4 Introduction, Importance, Scope and types of insurance
 - 1.5 Fundamental Principles of insurance (Life and non-life insurance)
 - 1.6 Current insurance market of Nepal.
 - 1.7 Concept of micro insurance, Health insurance, and agriculture insurance
 - 1.8 General insurance and practices in Nepal
 - 1.9 Insurance mediators: Insurance agent, Insurance surveyor, Insurance broker
 - 1.10 Process of claim and settlement
 - 1.11 Emerging trends of insurance, Problems, Prospect and challenges of insurance.
 - 1.12 Reinsurance: Principles and practice.
 - 1.13 Opportunities and challenges of insurance sector in Nepal.
 - 1.14 Inter-relation between banking and insurance.
 - 1.15 Objective and importance of bancassurance in Nepal
 - 1.16 Rang/Types of the products and Services of insurance
 - 1.17 Management of insurance business
2. **Related Legislations (सम्बन्धित कानूनहरु)**
 - 2.1 नेपालको संविधान २०७२
 - 2.2 बीमा ऐन, २०४९
 - 2.3 बीमा नियमावली, २०४९
 - 2.4 कम्पनी ऐन, २०६३
 - 2.5 करार ऐन, २०५६
 - 2.6 आयकर ऐन, २०५८
 - 2.7 आयकर नियमावली, २०५९
 - 2.8 मूल्यअभिवृद्धि कर ऐन, २०५२
 - 2.9 मूल्यअभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३
 - 2.10 भष्ट्राचार निवारण ऐन, २०५९
 - 2.11 लेखापरीक्षण ऐन, २०४८
 - 2.12 ट्रेड युनियन ऐन, २०४९
 - 2.13 राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेडको प्रबन्धपत्र नियमावली

राष्ट्रीय बीमाकम्पनी लिमिटेड

- 2.14 सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४
2.15 सम्पति शुद्धिकरण निवारण ऐन /नियमावली २०६४
2.16 बीमा सम्बन्धी निर्देशिका, २०६९

यस पत्रको लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमको पहिलो एकाईबाट ३ र दोस्रो एकाईबाट २ ओटा प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

पत्र	एकाई	अङ्कभार	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या× अङ्क	समय
द्वितीय पत्र	१	१००	Critical Analysis & Problem Solving	५ प्रश्न× २० अङ्क	३ घण्टा
	२				

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड
तह ७ (नायब ब्यवस्थापक) पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination) पूर्णाङ्क :- ३००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न(MCQ)	५० प्रश्न X २अङ्क	४५ मिनेट
द्वितीय	अर्थ,वित्त र ब्यवस्थापन	१००	४०	विषयगत	छोटो प्रश्न लामो प्रश्न समस्या समाधान	६ प्रश्न X ५ अङ्क ४ प्रश्न X १० अङ्क २ प्रश्न X १५ अङ्क	३ घण्टा
तृतीय	बीमा, लेखा र सम्बन्धित कानूनहरु	१००	४०	विषयगत	छोटो प्रश्न लामो प्रश्न समस्या समाधान	६ प्रश्न X ५ अङ्क ४ प्रश्न X १० अङ्क २ प्रश्न X १५ अङ्क	३ घण्टा

२. द्वितीय चरण : अन्तर्वार्ता (Interview) पूर्णाङ्क :- ४०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
अन्तर्वार्ता	४०	मौखिक	

द्रष्टव्य :

१. यो परीक्षा योजनालाई प्रथम चरण (लिखित परीक्षा) र द्वितीय चरण (सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता) गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
२. प्रश्न पत्र नेपाली भाषामा हुनेछ ।
३. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी वा दुवै हुनेछ ।
४. प्रथम, द्वितीय र तृतीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
५. लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरु सोधिनेछ ।
६. वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरुको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
७. बहुवैकल्पिक प्रश्नहरु हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
८. विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरु हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरुको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
९. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
१०. प्रथमचरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीयचरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
११. पाठ्यक्रम लागू मिति : -

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड
तह ७ (नायब ब्यवस्थापक) पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम
प्रथम पत्र : सामान्य ज्ञान

खण्ड (A): 60 Marks

1. **General Knowledge(सामान्य ज्ञान)** (३०प्रश्न x २ अङ्क = ६०)
- 1.1 नेपालको भौगोलिक, ऐतिहासिक, सामाजिक, आर्थिक र सांस्कृतिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
 - 1.2 नेपालमा प्रचलित प्रमुख धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, कला र साहित्य
 - 1.3 दिगो विकास, वातावरण, प्रदुषण, जनसंख्या, शहरीकरण, बैसाईसराई, जलवायु परिवर्तन, जैविक विविधता, दुर्लभ पशुपन्छी र वनस्पतिहरू
 - 1.4 राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटनाहरू : राजनैतिक, आर्थिक, वैज्ञानिक, खेलकूद, सूचना प्रविधि, पुरस्कार
 - 1.5 नेपालको वर्तमान संविधान सम्बन्धी जानकारी
 - 1.6 नेपालको आर्थिक अवस्था: विकासका पूर्वाधारहरू (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, शिक्षा, स्वास्थ्य, विद्युत)
 - 1.7 विद्यमान विकास योजना, स्रोत/साधनहरूको परिचालन, वृद्धि, विकास तथा रोजगार सम्बन्धी सवालहरू
 - 1.8 संयुक्त राष्ट्रसंघ र क्षेत्रीय संगठन (सार्क, विमस्टेक, आसियान, युरोपियन संघ)
 - 1.9 सार्वजनिक संस्थानको परिचय र किसिम तथा नेपालमा संस्थानको अवस्था र विकास,
 - 1.10 बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी जानकारी
 - 1.11 नेपाली बीमा ब्यवसायको वर्तमान अवस्था
 - 1.12 लघु बीमा
 - 1.13 बीमा समन्वित तथ्याङ्कहरू
 - 1.14 नेपालको व्यापार संरचना, वैदेशिक लगानी, रेमिटेनस, व्यापार सन्तुलन

खण्ड (B): 20 Marks

2. **Computer and Information Technology** (१०प्रश्नx २ अङ्क= २०)
- 2.1 Introduction of computer
 - 2.2 Hardware
 - 2.3 Software
 - 2.4 Computer related threat
 - 2.5 Microsoft windows, Internet & Intranet spreadsheets
 - 2.6 Presentation system, Power point, and its uses
 - 2.7 Office package, Email, Website
 - 2.8 Information and Communication Technology

खण्ड (C): 20 Marks

3. **Mathematics** (१० प्रश्नx २ अङ्क= २०)
- 3.1 Percentage, Fraction, Decimal, Ratio, Average, Profit& Loss
 - 3.2 Unitary Method
 - 3.3 Commission, Tax, Bonus
 - 3.4 Simple interest and Compound interest
 - 3.5 Data interpretation (charts, graphs, tables)

- 3.6 Mean, Mode and Median
- 3.7 Measure of Dispersion
- 3.8 Probability
- 3.9 Correlation and Regression**

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड
तह ७ (नायब ब्यवस्थापक) पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

द्वितीयपत्र

अर्थशास्त्र, वित्त र व्यवस्थापन
(Economics, Finance and Management)

खण्ड (A): 50 Marks

1. Economics & Finance (अर्थशास्त्र र वित्त)

- 1.1 Development economics: Structure and Characteristics of development economics, Development Planning in Nepal, Policy issue in development, Poverty, Inequality, Migration and Urbanization in Nepalese economy
- 1.2 Micro economics: Economics theories, -Role and assumption; Importance and uses of micro economics Inductive and deductive methods, Theory of demand, theory of supply & theory of production.
- 1.3 Monetary economics: Monetary policy; Concept, Objectives, Role and importance of monetary policy in Nepalese economy, Theory of money demand: Quantity theory, Keynesian theory and portfolio theory.
- 1.4 Public economics: Government and Budget, Government revenue and expenditure Financial deficit, Foreign debt and fiscal policy, Foreign Aid and problem in public expenditure management and revenue mobilization in Nepal.
- 1.5 Macroeconomics: National income accounting, Growth theory, Trade cycle, Inflation and Balance of payment.
- 1.6 Privatization, Liberalization & globalization and its impact on Nepalese economy and challenge.
- 1.7 Financial system and financial market,
- 1.8 Financial crisis, Financial stability, Financial sector reforms in Nepal.
- 1.9 International organization: World Bank, ADB, IMF, WTO, BASEL and SAARC
- 1.10 Capital budgeting, Profit management and Portfolio management
- 1.11 Research methodology: Introduction and design of research, Data collection, Data analysis, Report writing and Research proposal
- 1.12 Sampling & Sampling design
- 1.13 Analysis of correlation and regression

खण्ड (B): 50 Marks

2. Management (ब्यवस्थापन)

- 2.1 Contemporary management issues and challenges
- 2.2 Qualities of leadership, Group dynamics, Motivation and communication
- 2.3 Managerial skills: Decision making, Problem solving and communication.
- 2.4 SWOT Analysis
- 2.5 Supervision, Monitoring control and Quality.
- 2.6 Management information system
- 2.7 Performance evaluation—criteria and techniques; Administering performance evaluation; Career development.

राष्ट्रीय बीमाकम्पनी लिमिटेड

- 2.8 Good Government, Corporate Governance, Corporate social responsibility & strategic planning.
- 2.9 HRM-Recruitment and Selection, Training & Development
- 2.10 Contemporary challenges and Problem of HRM labor relation.
- 2.11 Research and development in management
- 2.12 Financial administration and public administration.
- 2.13 Emerging concept & global context of management
- 2.14 Business Statistics : Sampling, Data collection, Research design, Data analysis, Research proposal, Research report, and analysis of Correlation and regression
- 2.15 Marketing management: Importance and approaches of marketing, Marketing information system, Market research and consumer behavior, Objective and importance of service marketing, Product life cycle, Marketing dynamics, Concept of e-commerce, challenges in e-business
- 2.16 Office management and record management.

यस पत्र/विषयको पाठ्यक्रमबाट यथा सम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

खण्ड	अङ्कभार	विषयगत		
		छोटो प्रश्न संख्या	लामो प्रश्न संख्या	समस्या समाधान
A	५०	३ प्रश्नX ५ अङ्क= १५	२ प्रश्नX १०अङ्क= २०	१ प्रश्नX १५ अङ्क= १५
B	५०	३ प्रश्नX ५ अङ्क= १५	२ प्रश्नX १०अङ्क= २०	१ प्रश्नX १५ अङ्क= १५
जम्मा	१००	६ प्रश्नX ५ अङ्क= ३०	४ प्रश्नX १० अङ्क= ४०	२ प्रश्नX १५ अङ्क= ३०

राष्ट्रीय बीमाकम्पनी लिमिटेड
तह ७ (नायब ब्यवस्थापक) पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

तृतीयपत्र :-बीमा, लेखा र सम्बन्धित कानूनहरु

(Insurance, Account and Related legislations)

खण्ड (A): 60 Marks

3. Insurance (बीमा)

- 3.1 Historical background of insurance in Nepal
- 3.2 Introduction, Functions, roles and responsibilities of Rastriya Beema Company Limited and Beema Samiti (Insurance Board)
- 3.3 Introduction, Importance, Scope and types of insurance
- 3.4 Fundamental Principles of insurance (Life and non-life insurance)
- 3.5 Current insurance market of Nepal.
- 3.6 Concept of micro insurance, Health insurance, and agriculture insurance
- 3.7 General insurance and practices in Nepal
- 3.8 Risks: Meaning, Types and methods of handling risks
- 3.9 Insurance mediators: Insurance agent, Insurance surveyor, Insurance broker
- 3.10 Process of claim and settlement
- 3.11 Emerging trends of insurance, Problems, Prospect and challenge.
- 3.12 Reinsurance: Principles and practices
- 3.13 Opportunities and Challenges of insurance sector in Nepal.
- 3.14 Inter-relation between banking and insurance.
- 3.15 Rang of the products and Services of insurance
- 3.16 Bank assurance system in insurance market.
- 3.17** Management of insurance business

खण्ड (B): 40 Marks

4. Accounting: (लेखा)

- 2.1 Concept, Meaning, Objectives, Role and importance
- 2.2 Accounting: Principles, Concept and conventions
- 2.3 Trial balance: Concept, Need, Method and format
- 2.4 Income taxes, Revenue and inventories.
- 2.5 Financial Statement: Concept, Objective, Need, Importance, Analysis and Interpretation
- 2.6 Cash Flow Statement: Meaning, Purpose, Uses, Importance and contains/items-
- 2.7 Bank reconciliation: Concept, Meaning, Need, Importance and reasons for disagreement
- 2.8 Insurance account –commission and discount, Reinsurance accounting, Feature of general account and insurance account,
- 2.9 Auditing: Introduction, Importance, Objectives and types, Internal check, Internal control and internal audit, Role of external audit.
- 2.10 Audits frameworks

5. Related legislations (सम्बन्धित कानूनहरु)

राष्ट्रीय बीमाकम्पनी लिमिटेड

- 3.1 बीमा ऐन, २०४९
- 3.2 बीमा नियमावली, २०४९
- 3.3 कम्पनी ऐन, २०६३
- 3.4 करार ऐन, २०५६
- 3.5 आयकर ऐन, २०५८
- 3.6 आयकर नियमावली, २०५९
- 3.7 मूल्यअभिवृद्धि कर ऐन, २०५२
- 3.8 मूल्यअभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३
- 3.9 भष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
- 3.10 सम्पति शुद्धिकरण निवारण ऐन /नियमावली २०६४
- 3.11 राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेडको प्रबन्धपत्र नियमावली

यस पत्र/विषयको पाठ्यक्रमबाट यथा सम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

खण्ड	अङ्कभार	विषयगत		
		छोटो प्रश्न संख्या	लामो प्रश्न संख्या	समस्या समाधान
A	६०	३प्रश्नX ५ अङ्क= १५	३ प्रश्नX १०अङ्क= ३०	१ प्रश्नX १५ अङ्क= १५
B	४०	३प्रश्नX ५ अङ्क= १५	१ प्रश्न X १० अङ्क = १०	१ प्रश्नX १५ अङ्क= १५
जम्मा		६ प्रश्नX ५ अङ्क= ३०	४ प्रश्नX १०अङ्क= ४०	२ प्रश्नX १५अङ्क=३०

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड

तह -७, नायव व्यवस्थापक, कम्प्युटर इन्जिनियर पदको खुला एवं आन्तरिक लिखित प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना

कुल पूर्णाङ्क : २३०

१. प्रथम चरण: - लिखित परीक्षा				पूर्णाङ्क :- २००		
पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या X अङ्क	समय
प्रथम	कम्प्युटर इन्जिनियरिङ्ग र बीमा सम्बन्धी विषय	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न (Multiple Choice)	१०० प्रश्न X १ अङ्क	९० मिनेट
द्वितीय		१००	४०	विषयगत	१० प्रश्न X १० अङ्क	३ घण्टा
२. द्वितीय चरण : - अन्तर्वार्ता						
विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली				
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक				

दृष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी वा दुवै हुन सक्नेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको पत्रको विषय वस्तु एउटै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- पाठ्यक्रमका एकाइहरूलाई निम्न बमोजिम अङ्कभार तोकिएको छ । लिखित परीक्षामा यथासम्भव तोकिएका एकाइबाट तोकिएवमोजिमको अङ्कका प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

पत्र	पाठ्यक्रमका एकाइ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
		A							B							C
	खण्ड	50 %							40%							10%
	अङ्कभार	50							40							10
प्रथम	वस्तुगत प्रश्न संख्या	5							4							1
द्वितीय	विषयगत प्रश्न संख्या															

- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तर पुस्तिकाहरू हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तर पुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मितिभन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधनभई हटाईएका वा थप गरी संशोधनभई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीयचरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

प्रथम र द्वितीयपत्र :- कम्प्युटर इन्जिनियरिङ्ग र बीमा सम्बन्धी विषय

Section (A): 50 %

1. Computer Networks

- 1.1 OSI model vs TCP/IP model; Half and Full Duplex Ethernet, Straight-Through, Crossover and Rolled Cabling, Wireless Networking (802.11 a,b,c,d,e,g), Spanning Tree Protocol , ARP, RARP
- 1.2 Data Link Layer: Collision Domain, Broadcast Domain, CSMA/CD Protocol, persistent and non-persistent CSMA, Sliding Window Protocol, Hamming Distance and Hamming Codes, Computing Checksum, CRC Code, Unipolar, Polar and bipolar line encoding types, Flow and Error Control Mechanisms (Stop-and-Wait ARQ, Go-Back-N ARQ, Selective Repeat ARQ), Token Ring, FDDI Operation , Shannon Theory, Nyquist Bit Rate, SNR, PCM
- 1.3 Virtual LANS(VLAN):VLAN Basics, Static and Dynamic VLANS, Identifying VLANs, VLANTrunking Protocol(VTP), Configuring VLANs
- 1.4 TCP and IP: Three Way TCP Handshakes; Hierarchical IP addressing Scheme, Public and Private IP address, IP Address Classes, CIDR, Introduction to NAT, Broadcast Addresses, IP subnetting and variable length subnet masks, Integrating IPV4 and IPV6 networking Environments
- 1.5 Routing: Routing Basics, IP Routing Process, Distance-Vector Routing Protocols and Link State Routing Protocols, Routing Information Protocol(RIP), Interior gateway Routing Protocol (IGRP), Enhanced IGRP, Open Shortest Path First Routing, BGP Protocol, Dijkstras and Bellman Ford Routing Algorithm Exercises
- 1.6 Transport Layer:UDP, TCP, Principles of Congestion Control, Token Bucket and Leaky Bucket, multiplexing and demultiplexing, Circuit Switching vs Packet Switching
- 1.7 Application Layer:DHCP and DNS Operations, Cookies Operation, Web Caching, FTP, E-mail,POP3, IMAP Socket Programming, IPSec
- 1.8 Digital Signature and Digital Certificate, HSM, Root Server and CA server, Calculations based on RSA Algorithm; Electronic Payment Gateway and e-Payment Transaction Steps, Credit Card Operation Steps; IPS, IDS, Firewalls, Hacking and Viruses
- 1.9 Distributed System, Cluster based system, Grid Based System; Concept of traffic analyzer: MRTG, PRTG, SNMP, Packet tracer, Wireshark

2. Computer Organization and Architecture

- 2.1 Computer Organization Fundamentals: Instruction Cycle, Execution Cycle, CPU Bus Structure, Codes, Microoperations (Arithmetic, Logic and Shift), Von Neumann/Harvard Architecture, Gray Code, Error Detection
- 2.2 CPU: CPU Design and Accumulator Logic, RISC vs. CISC, One address and two address instruction, Instruction Format, Addressing modes
- 2.3 Control Unit: Control Memory: Addressing sequencing, Microinstruction Format, Symbolic Microinstructions, Symbolic Micro program, Control Unit Operation, Design of control unit, Hardwired control, Microprogrammed Control
- 2.4 Pipeline and Vector processing: Pipelining, Parallel processing, Arithmetic Pipeline, Instruction Pipeline, RISC pipeline, Vector processing, Array processing

- 2.5 Computer Arithmetic: Addition algorithm, Subtraction algorithm, Multiplication algorithm, Division algorithms, Logical operation
- 2.6 Memory: Cache memory principles, Elements of Cache design, Cache size, Mapping function, Replacement algorithm, Write policy, Number of caches
- 2.7 Input-Output organization: Peripheral devices, Input-output interface, Modes of transfer (Programmed I/O, Interrupt-driven I/O, Direct Memory access, I/O processor, Data Communication processor)

3. Digital Logic

- 3.1 Fundamentals: Coding Types(ASCII Code, BCD, Excess-3 Code, Gray Code), NOT,OR,XOR,AND,NOT,NAND, AND-OR-INVERT Gate, Positive and Negative Logic, SOP and POS methods, Truth Table to Karnaugh Map, Karnaugh Simplifications, Don't care Conditions
- 3.2 Digital Circuits: Multiplexers, Demultiplexers, Decoder, BCD-to-Decimal Decoders, Seven-Segment Decoders, Encoders , Parity Generators and Checkers, Magnitude Comparators, Sequential vs. Combinational Circuits, Half Adder, Full

4. Data Structure and Algorithms

- 4.1 Stack and Queue: Stack operation, Evaluation of Infix, Postfix and Prefix expressions; Operations in queue (Enqueue and Dequeue), Linear and circular queue, Priority queue
- 4.2 List and Linked List: Static and dynamic list, Array implementation of lists, Queues as list, Operations in linked list, Linked stacks and queues, Doubly linked lists and its application, Principle of recursion, TOH and Fibonacci sequence, Applications of recursion
- 4.3 Trees: Operation in Binary tree, Tree search, insertion/deletions, Tree traversals (pre-order, post-order and in-order), Height, level and depth of a tree, AVL balanced trees and Balancing algorithm, The Huffman algorithm, B-Tree, Red Black Tree
- 4.4 Sorting: Types of sorting: internal and external, Insertion and selection sort, Exchange sort, Merge and Redix sort, Shell sort, Heap sort as a priority queue, Big 'O' notation and Efficiency of sorting
- 4.5 Searching: Sequential, Binary and Tree search, General search tree, Hashing, Hash function and hash table, Collision resolution technique, Asymptotic notations: , O,, o, notations and their properties
- 4.6 Graphs: Transitive closure, Warshall's algorithm, Graphs type, Graph traversal and Spanning forest, Depth First Traversal and Breadth First Traversal, Topological sorting: Depth first, Breadth first topological sorting, Minimum spanning trees, Prim's, Kruskal's and Round-Robin algorithms, Shortest-path algorithm, Greedy algorithm, Dijkstra's Algorithm

5. Database Management Systems

- 5.1 DBMS Fundamentals: Data Vs Information, RDBMS vs. OODBMS, Data Models, Data Abstraction and Data Independence, 3-level Architecture (ANSI/APARC Architecture), DBA, Distributed Database, Object oriented, deductive, spatial, temporal and constraint database management systems, Concepts of DDL, DML and DCL
- 5.2 Entity Relationship Model and Enhanced Entity Relationship development with Case Studies, ER-to-Relational Mapping

- 5.3 SQL Queries: Join (Left and Right Join), Subquery, View, Function and Stored Procedure Examples, Primary Key Constraints, Referential Integrity Constraints (on cascade update, on cascade delete)
- 5.4 Normalization (1NF, 2NF, 3NF, BCNF, 4NF, 5NF) Examples, Functional Dependency, Multi-valued and Join Dependency, Trivial and non-trivial FDs, closure of a set of FDs, attribute closure FDs, irreducible set of FDs, Transitivity, Reflexivity and Augmentation properties of FDs
- 5.5 Transaction and Concurrency Control: Transaction ACID Properties, Concurrent Executions, Serializability Concept, Two-phase locking, Timestamp-based protocols, commit protocols, Lock Granularity, Time stamp ordering multi version concurrency control, Deadlock handling, Failure Classification, Log-based Recovery, Check Pointing, Shadow Paging, Recovery and Atomicity, Recovery Techniques (WAL), Transaction Rollback and Roll forward
- 5.6 Query Cost Estimation, Query Optimization (steps), Query Decomposition, Performance Tuning
- 5.7 Indexing: Hash based indexing and tree based indexing
- 5.8 Data Mining and Data Warehousing
- 5.9 Database Security, Performance Tuning, Concept of Big Data, NoSQL, Hadoop
- 6. Structured and Object Oriented Programming**
 - 6.1 Data types, ADT
 - 6.2 Operators, variables and assignments, control structures
 - 6.3 Procedure/function
 - 6.4 Class definitions, encapsulation, inheritance, object composition, Polymorphism
 - 6.5 Pattern and framework

Section (B): 40 %

7. Software Engineering

- 7.1 SDLC Phases; Prototyping, Incremental vs. Iterative model, RUP/USDP Phases; Spiral Model, Software Types: Program vs Software; TPS, MIS, DSS, EIS, ERP, CRM, SRM; Map Reduce and Hadoop Systems
- 7.2 Software Analysis: Requirement analysis techniques and tools; Requirement Engineering and SRS; Functional and Non-Functional Requirement; Feasibility Study and its types; Decision Table and Decision Tree
- 7.3 Software Estimation: Basic COCOMO, Intermediate COCOMO, Complete COCOMO, Halstead's Complexity Metrics
- 7.4 Software Design: Logical vs Physical Design ;UML Diagrams: Use Case Diagram, Class Diagram, Communication Diagram, State Chart Diagram, Sequence Diagram; Activity Diagram; Structure Chart, Qualified Association in Class Diagram DFD(Level-0,1,2); Software Coupling and Cohesion and its Types; User Interface Design: Wireframe Diagrams
- 7.5 Software Development: Software frameworks and CASE tools

- 7.6 Software Testing: Black Box, White Box, Gray Box, Unit, Integration Testing, Regression Testing, Software Fault Tolerance
- 7.7 Software maintenance types, Reverse Engineering; Refactoring and Restructuring
- 7.8 Software Quality: Software Quality Assurance process ;Verification vs Validation; Software Inspection; Clean Room Software Engineering, Software Reviews and FTR; Statistical software quality assurance; Software reliability; ISO Standards; CMMI model
- 7.9 Software Issues: Social, Legal and Ethical Issues; Business Process Engineering and Re-Engineering; Concept of Big Data
- 7.10 Software Configuration Management: Main software configuration management (SCM) concepts, SCM repository; SCM process; Change Management; Version and release management

8. Operating Systems

- 8.1 **OS Fundamentals:** Definition of OS, Functions of OS, Components of OS, Types of Operating System, Application Software vs System Software, LINUX vs. UNIX, Primary, Extended and Logical Partition
- 8.2 **Principle of Concurrency:** Mutual Exclusion, Critical Region, Race Condition, Solution to Race Condition (Disabling Interrupts, Lock Variables, Strict Alteration, Petersons Solution, Lock Based Approach, Priority Inversion, sleep and wakeup), Semaphore and mutex, Monitors , Classical Problems of Synchronization: Readers-Writers Problem, Producer Consumer Problem, Dining Philosopher problem
- 8.3 **Process Management:** Program vs. Process, Process Life Cycle, User Bound and I/O bound process, Process Control Block, Context Switching, Concept of Multiprogramming, Concept of Threads, User level and Kernel level Threads, Process vs. Threads
- 8.4 **Process Scheduling:** Concept of Process Scheduling: FCFS, SPN, SRT, Round Robin, Multi level feedback
- 8.5 **Deadlock:** Definition, Detection, Avoidance, Prevention and Recovery examples, Livelock, Two phase locking, Starvation
- 8.6 **Memory Management:** Memory hierarchy, Storage Placement Policies: First Fit, Best Fit, Worst Fit, Fixed Partitioning and Variable Partitioning memory management, Virtual Memory, Paging, Demand Paging, Memory Protection and Sharing, Limit Register, Swapping, Segmentation, Paging and Segmentation Combined, Concept of Thrashing, Page Replacement Algorithms, Overlays, TLBs
- 8.7 **Input/output:** Block Devices and Character Devices, Concept of Device Driver and Controller, Synchronous vs. Asynchronous Transfer, Disk Scheduling Algorithms, RAID, Hard Drive Reliability, MTBF, File Organization
- 8.8 **Security:** Security breaches, Types of Attacks, Security Policy and Access Control, Basics of Cryptography, Protection Mechanisms, Authentication, OS Design Considerations For Security, Access Control Lists And OS Support

9. Artificial Intelligence

- 9.1 Search
- 9.2 Natural Language Processing
- 9.3 Game Playing

- 9.4 Learning
- 9.5 Automated reasoning
- 9.6 Planning
- 9.7 Vision and Robotics

10. Theory of Computation

- 10.1 BNF, Languages, Grammars
- 10.2 DFA, N DFA, regular expressions, regular grammars
- 10.3 Closure, Pigeonhole principle
- 10.4 CFGs, Pushdown Automata
- 10.5 Turing Machines
- 10.6 Complexity Theory, P and NP

11. Data Communication

- 11.1 **Communication Fundamentals:** Analog and Digital Data Communication System; Transmission Impairments (Attenuation, Noise, Distortion); Periodic and Non-periodic Signals, Deterministic and Random Signals, Energy and Power Signals, Continuous Time and Discrete Time Signals; Unit Impulse Function and Unit Step Function; Data Rate Limits: Nyquist Bit Rate for Noiseless Channel, Shannon Capacity for Noisy Channel; Performance of Channel: Bandwidth, Throughput, Latency, Jitter, Bit Error Rate (BER)
- 11.2 **Data Encoding and Modulation:** Types of Analog Modulation: Amplitude Modulation, Frequency Modulation and Phase Modulation; Pulse Modulation System: Pulse Amplitude Modulation (PAM), Pulse Width Modulation (PWM); Pulse Code Modulation (PCM); Line Coding Schemes: NRZ, RZ, Manchester, AMI; Block Coding, Scrambling; Digital Modulation: Amplitude Shift Keying (ASK), Frequency Shift Keying (FSK), Phase Shift Keying (PSK), Quadrature Amplitude Modulation (QAM)
- 11.3 **Information Theory and Coding :** Introduction to Information Theory, Average Information, Source Coding – Huffman Coding, Error Detection and Correction Codes, Hamming Distance, Linear Block Coding, Cyclic Codes, CRC, Convolution Codes

12. Emerging Technology

- 12.1 Modeling and simulation
- 12.2 Parallel and distributed computing
- 12.3 High speed networks
- 12.4 Artificial Neural Network and Computer Vision
- 12.5 Adaptive web technology
- 12.6 Software Architecture
- 12.7 Distributed Object technology (ORB, DCOM)
- 12.8 Speech signal processing
- 12.9 Cryptography and network security
- 12.10 E-commerce
- 12.11 Software project management

- 12.12 Embedded systems
- 12.13 Image processing
- 12.14 Multimedia
- 12.15 Expert system
- 12.16 GIS/ Remote sensing/ GPS

13. E-Commerce Technology

- 13.1 Introduction to E-Commerce.
- 13.2 Electronic Commerce Strategies
- 13.3 Electronic Commerce Security Issues
- 13.4 E-Business: b2b, b2c, b2e, c2c, g2g, g2c.
- 13.5 Principles of Electronic Payment, Strategies & Systems.
- 13.6 E-marketing, Reverse Engineering.
- 13.7 E-Banking, EDI Methods, SWIFT.

Section (C): 10 %

14. Insurance and Related Legislations

- 14.1 Historical prospective of insurance in Nepal
- 14.2 Concept, meaning and principles of insurance
- 14.3 Functions, Duties and Powers of Rastriya Beema Company Ltd, Rastriya Beema Sansthan and Beema Samiti
- 14.4 Role and importance of insurance in economic development
- 14.5 Emerging trends of insurance, problems, prospects and challenges
- 14.6 नेपालको वर्तमान संविधान (सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित)
- 14.7 कम्पनी ऐन, २०६३
- 14.8 बीमा ऐन, २०४९
- 14.9 बीमानियमावली, २०४९
- 14.10 राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेडको नियमावली र प्रबन्धपत्र
- 14.11 बीमा समितिद्वारा जारी निर्देशिकाहरु,
- 14.12 सूचना प्रविधि नीति, २०६७
- 14.13 विद्युतिय कारोवार ऐन, २०६३
- 14.14 सम्पति शुद्धिकरण निवारण ऐन /नियमावली २०६४
- 14.15 सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४

राष्ट्रीय बीमाकम्पनी लिमिटेड

तह ७, नायब व्यवस्थापक (कानून) पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination) पूर्णाङ्क :- ३००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न(MCQ)	५० प्रश्न X २अङ्क	४५ मिनेट
द्वितीय	अर्थशास्त्र, व्यवस्थापन र बीमा	१००	४०	विषयगत	छोटो प्रश्न लामो प्रश्न समस्या समाधान	६ प्रश्न X ५ अङ्क ४ प्रश्न X १० अङ्क २ प्रश्न X १५ अङ्क	३ घण्टा
तृतीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	छोटो प्रश्न लामो प्रश्न समस्या समाधान	६ प्रश्न X ५ अङ्क ४ प्रश्न X १० अङ्क २ प्रश्न X १५ अङ्क	३ घण्टा

२. द्वितीय चरण : अन्तर्वार्ता (Interview) पूर्णाङ्क :- ४०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
अन्तर्वार्ता	४०	मौखिक	

द्रष्टव्य :

- यो परीक्षा योजनालाई प्रथम चरण (लिखित परीक्षा) र द्वितीय चरण (सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता) गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ।
- प्रश्न पत्र नेपाली भाषामा हुनेछ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी वा दुवै हुनेछ।
- प्रथम, द्वितीय र तृतीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरू सोधिनेछ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ। तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन्। परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीयचरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :-

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड

तह ७, नायब व्यवस्थापक (कानून) पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम
प्रथम पत्र : सामान्य ज्ञान

खण्ड (A): 60 Marks

1. General Knowledge(सामान्य ज्ञान)

(३०प्रश्न x २ अङ्क = ६०)

- 1.1 नेपालको भौगोलिक, ऐतिहासिक, सामाजिक, आर्थिक र सांस्कृतिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
- 1.2 नेपालमा प्रचलित प्रमुख धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, कला र साहित्य
- 1.3 दिगो विकास, वातावरण, प्रदुषण, जनसंख्या, शहरीकरण, बैसाईसराई, जलवायु परिवर्तन, जैविक विविधता, दुर्लभ पशुपन्छी र वनस्पतिहरू
- 1.4 राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटनाहरू : राजनैतिक, आर्थिक, वैज्ञानिक, खेलकूद, सूचना प्रविधि, पुरस्कार
- 1.5 नेपालको वर्तमान संविधान सम्बन्धी जानकारी
- 1.6 नेपालको आर्थिक अवस्था: विकासका पूर्वाधारहरू (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, शिक्षा, स्वास्थ्य, विद्युत)
- 1.7 विद्यमान विकास योजना, स्रोत/साधनहरूको परिचालन, वृद्धि, विकास तथा रोजगार सम्बन्धी सवालहरू
- 1.8 संयुक्त राष्ट्रसंघ र क्षेत्रीय संगठन (सार्क, बिमस्टेक, आसियान, युरोपियन संघ)
- 1.9 सार्वजनिक संस्थानको परिचय र किसिम तथा नेपालमा संस्थानको अवस्था र विकास,
- 1.10 बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी जानकारी
- 1.11 नेपाली बीमा ब्यवसायको वर्तमान अवस्था
- 1.12 लघु बीमा
- 1.13 बीमा सम्बन्धित तथ्याङ्कहरू

खण्ड (B): 20 Marks

2. Computer and Information Technology

(१०प्रश्नx २ अङ्क= २०)

- 2.1 Introduction of computer
- 2.2 Hardware
- 2.3 Software
- 2.4 Computer related threat
- 2.5 Microsoft windows, Internet & Intranet spreadsheets
- 2.6 Presentation system, Power point, and its uses

खण्ड (C): 20 Marks

3. Mathematics

(१० प्रश्नx २ अङ्क= २०)

- 3.1 Percentage, Fraction, Decimal, Ratio, Average, Profit& Loss
- 3.2 Unitary Method
- 3.3 Commission, Tax, Bonus,
- 3.4 Simple interest and Compound interest
- 3.5 Data interpretation (Charts, Graphs, Tables)
- 3.6 Mean, Mode and Median
- 3.7 Measure of Dispersion
- 3.8 Probability
- 3.9 Correlation and Regression

राष्ट्रीय बीमाकम्पनी लिमिटेड
तह ७, नायब व्यवस्थापक (कानून) पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम
द्वितीय पत्र : अर्थशास्त्र, व्यवस्थापन र बीमा
(Economics, Management and Insurance)
खण्ड (A): 60 Marks

1. **Economics (अर्थशास्त्र)**

(30 Marks)

- 1.1 Development economics: Structure and Characteristics of development economics, Poverty, Inequality, Migration and Urbanization in Nepalese economy
- 1.2 Macroeconomics: National income accounting, Trade cycle, Inflation and balance of payment
- 1.3 Privatization, Liberalization & Globalization and its impact on Nepalese economy and challenge
- 1.4 International organization: World bank, ADB, IMF, and WTO
- 1.5 Research methodology: Introduction and design of research, Datacollection, Data analysis, Report writing and Research proposal
- 1.6 Sampling & Sampling design
- 1.7 Analysis of correlation and regression

2. **Management (व्यवस्थापन)**

(30 Marks)

- 2.1 Management: Concept, Characteristics, Functions, Principles and scope
- 2.2 Managerial skills: Decision making, Problem solving and communication
- 2.3 Group dynamics, Leadership and motivation
- 2.4 Human resource management: Acquisition, Development, Utilization and maintenance
- 2.5 Participative management, Strategic management, Time management, Change management, Stress management and Team work
- 2.6 Corporate Governance: General understanding, Objectives and challenges
- 2.7 Concept of corporate social responsibilities
- 2.8 MIS/MICS
- 2.9 Contemporary Management: Issues and challenges

खण्ड (B): 40 Marks

3. **Insurance (बीमा)**

- 3.1 Historical background of insurance in Nepal
- 3.2 Role and importance of insurance in economic development
- 3.3 Principles of insurance
- 3.4 Risks: Meaning, Types and methods of handling risks
- 3.5 Process of claim and settlement
- 3.6 Agent and brokers

राष्ट्रीय बीमाकम्पनी लिमिटेड

- 3.7 Insurance contract
- 3.8 Insurance fraud and remedy
- 3.9 Reinsurance: Principles and practices
- 3.10 Bank Assurance: Concept, Objectives and importance
- 3.11 Rastriya Beema Company Limited
- 3.12 Beema Samiti (Insurance Board)
- 3.13 Emerging Trends of Insurance: Problems, Prospects and challenges
- 3.14 Micro Insurance: Concept, Problem, Prospects and challenges
- 3.15 Concept of livestock insurance, Crop insurance and health insurance

यस पत्र/विषयको पाठ्यक्रमबाट यथा सम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

खण्ड	अङ्कभार	विषयगत		
		छोटो प्रश्न संख्या	लामो प्रश्न संख्या	समस्या समाधान
A	६०	३ प्रश्नX ५ अङ्क= १५	३ प्रश्नX १०अङ्क= ३०	१ प्रश्नX १५ अङ्क= १५
B	४०	३ प्रश्नX ५ अङ्क= १५	१ प्रश्नX १०अङ्क= १०	१ प्रश्नX १५ अङ्क= १५
जम्मा	१००	६ प्रश्नX ५ अङ्क= ३०	४ प्रश्नX १० अङ्क= ४०	२ प्रश्नX १५ अङ्क= ३०

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड
तह ७, नायब व्यवस्थापक (कानून) पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

तृतीय पत्र : सेवा सम्बन्धी

खण्ड (A): 60 Marks

१. कानून तथा न्याय सम्बन्धी समसामयिक विषय
 - १.१ नेपालको विद्यमान संविधान
 - १.२ फौजदारी तथा देवानी संहिताका आधारभूत पक्षहरु
 - १.३ मानव अधिकार र अन्तर्राष्ट्रिय कानूनको अवधारणा
 - १.४ न्यायिक सक्रियता र सार्वजनिक सरोकारको विषय
 - १.५ पीडित न्याय प्रणालीको अवधारणा र प्रयोग
२. कानून तथा न्यायका विविध पक्षहरु
 - २.१ ऐन, नियम, गठन आदेश र अध्यादेश तर्जुमा एवं तर्जुमामा सैद्धान्तिक सहमतिको अवधारणा
 - २.२ रिट निवेदन तथा लिखित जवाफ
 - २.३ प्रशासनिक निकायको न्यायिक अधिकार
 - २.४ महान्यायाधिवक्ता सम्बन्धी संवैधानिक व्यवस्था
 - २.५ कानूनी राय
 - २.६ सरकारी मुद्दाको पुनरावेदन तथा सरकारी मुद्दाको प्रतिरक्षा
 - २.७ बहसकला र बहस व्यवस्थापन
 - २.८ हकदैया, हदम्याद, म्याद र तारेख
 - २.९ अदालतको अधिकार क्षेत्र
 - २.१० लिखतहरुको दर्ता र दरपिठ
 - २.११ कोर्ट फि, धरौटी र जमानी

खण्ड (B): 40 Marks

३. सम्बन्धित कानूनहरु
 - ३.१ नेपालको संविधान, २०७२
 - ३.२ बीमा ऐन, २०४९
 - ३.३ बीमा नियमावली, २०४९
 - ३.४ कम्पनी ऐन, २०६३
 - ३.५ करार ऐन, २०५६
 - ३.६ आयकर ऐन, २०५८
 - ३.७ आयकर नियमावली, २०५९
 - ३.८ मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२
 - ३.९ मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३
 - ३.१० भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९

राष्ट्रीय बीमाकम्पनी लिमिटेड

- ३.११ लेखापरीक्षण ऐन, २०४८
 ३.१२ मध्यस्थता ऐन, २०५६
 ३.१३ ट्रेड युनियन ऐन, २०४९
 ३.१४ राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेडको प्रबन्धपत्र तथा नियमावली
 ३.१५ सम्पति शुद्धिकरण निवारण ऐन /नियमावली २०६४
 ३.१६ बीमा समितिबाट जारि निर्देशनहरु

यस पत्र/विषयको पाठ्यक्रमबाट यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

खण्ड	अङ्कभार	विषयगत		
		छोटो प्रश्न संख्या	लामो प्रश्न संख्या	समस्या समाधान
A	६०	३ प्रश्नX ५ अङ्क= १५	३ प्रश्नX १०अङ्क= ३०	१ प्रश्नX १५ अङ्क= १५
B	४०	३ प्रश्नX ५ अङ्क= १५	१ प्रश्नX १०अङ्क= १०	१ प्रश्नX १५ अङ्क= १५
जम्मा	१००	६ प्रश्नX ५ अङ्क= ३०	४ प्रश्नX १० अङ्क= ४०	२ प्रश्नX १५ अङ्क= ३०

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड

तह -६, सहायक व्यवस्थापक (सूचना प्रविधि अधिकृत), पदको खुला एवं आन्तरिक लिखित प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना

कुल पूर्णाङ्क : २३०

१. प्रथम चरण: - लिखित परीक्षा				पूर्णाङ्क :- २००		
पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्याX अङ्क	समय
प्रथम	सूचना प्रविधि, बीमा र सम्बन्धीत कानून	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न (Multiple Choice)	५० प्रश्नX २अङ्क	४५ मिनेट
द्वितीय		१००	४०	विषयगत	१० प्रश्नX १० अङ्क	३ घण्टा
२. द्वितीय चरण : -अन्तर्वार्ता						
विषय		पूर्णाङ्क		परीक्षा प्रणाली		
अन्तर्वार्ता		३०		मौखिक		

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी वा दुवै हुन सक्नेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको पत्रको विषय वस्तु एउटै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- पाठ्यक्रमका एकाइहरूलाई निम्न बमोजिम अङ्कभार तोकिएको छ । लिखित परीक्षामा यथासम्भव तोकिएका एकाइबाट तोकिएवमोजिमको अङ्कका प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

पत्र	पाठ्यक्रमका एकाइ	1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12	13
		खण्ड	A					B					C
अङ्कभार	50 %					40%					10%		
प्रथम	वस्तुगत प्रश्न संख्या	25					20					5	
द्वितीय	विषयगत प्रश्न संख्या	5					4					1	

५. वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरू

- रुको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तर पुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तर पुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
 - यस पाठ्यक्रम योजनाअन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मितिभन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधनभई हटाईएका वा थप गरी संशोधनभई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्भन्नु पर्दछ ।
 - प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीयचरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

तह -६, सहायक व्यवस्थापक (सूचना प्रविधि अधिकृत), पदको खुला एवं आन्तरिक लिखित प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

पत्र/विषय :- सूचना प्रविधि, बीमा र सम्बन्धीत कानून

Section (A): 50 %

1. Computer Networks

- 1.1 OSI model vs TCP/IP model; Spanning Tree Protocol , ARP, RARP
- 1.2 Data Link Layer: Collision Domain, Broadcast Domain, CSMA/CD Protocol, persistent and non-persistent CSMA, Sliding Window Protocol, Hamming Distance and Hamming Codes, Computing Checksum, CRC Code, FDDI
- 1.3 Virtual LANS(VLAN):VLAN Basics, Static and Dynamic VLANS, VLAN Trunking Protocol(VTP),
- 1.4 TCP and IP: IP Address Classes, CIDR, Introduction to NAT, Broadcast Addresses, IP sub-netting and variable length subnet masks, IPV4 and IPV6
- 1.5 Routing: Routing Basics, IP Routing Process, Distance-Vector Routing Protocols and Link State Routing Protocols, Routing Information Protocol(RIP), Interior gateway Routing Protocol (IGRP), Open Shortest Path First Routing, BGP
- 1.6 Transport Layer: Principles of Congestion Control, Token Bucket, Leaky Bucket,
- 1.7 Application Layer: DHCP and DNS Operations, Cookies Operation, Web Caching, FTP, E-mail,POP3, IMAP Socket Programming, IPSec
- 1.8 IPS, IDS, Firewalls, Hacking and Viruses
- 1.9 Concept of traffic analyzer: MRTG, PRTG, SNMP, Packet tracer

2. Computer Organization and Architecture

- 2.1 Computer Organization Fundamentals: Instruction Cycle, Execution Cycle, CPU Bus Structure, Codes, Micro-operations, Von Neumann/Harvard Architecture
- 2.2 CPU: CPU Design, RISC vs. CISC, Instruction Format, Addressing modes
- 2.3 Control Unit: Control Memory: Addressing sequencing, Microinstruction Format, Control Unit Operation, Design of control unit
- 2.4 Pipeline and Vector processing: Pipelining, Parallel processing, Arithmetic Pipeline, Instruction Pipeline, RISC pipeline, Vector processing, Array processing
- 2.5 Computer Arithmetic: Addition algorithm, Subtraction algorithm, Multiplication algorithm, Division algorithms, Logical operation
- 2.6 Memory: Cache memory principles, Elements of Cache design, Cache size
- 2.7 Input-Output organization: Peripheral devices, Input-output interface, Modes of transfer

3. Data Structure and Algorithms

- 3.1 Stack and Queue: Stack operation, Queue, Linear and circular queue, Priority queue
- 3.2 List and Linked List: Static and dynamic list, Array implementation of lists, Queues as list, Linked stacks and queues, Principle of recursion, Fibonacci sequence,

राष्ट्रीय बीमाकम्पनी लिमिटेड

- 3.3 Trees: Operation in Binary tree, Tree search, insertion/deletions, Tree traversals , AVL balanced trees, The Huffman algorithm, B-Tree, Red Black Tree
- 3.4 Sorting: Types of sorting, Big 'O' notation and Efficiency of sorting
- 3.5 Searching: Sequential, Binary and Tree search, Hashing
- 3.6 Graphs: Graphs type, Graph traversal and Spanning forest, Topological sorting, Round-Robin algorithms, Shortest-path algorithm, Greedy algorithm

4. Database Management Systems

- 4.1 DBMS Fundamentals: RDBMS, Data Models, Data Abstraction, Data Independence, DBA, Distributed Database, Object oriented, Concepts of DDL, DML and DCL
- 4.2 Entity Relationship Model, Enhanced Entity Relationship, ER-to-Relational Mapping
- 4.3 SQL Queries: Join, Sub-query, View, Function and Stored Procedure Examples, Primary Key Constraints, Referential Integrity Constraints
- 4.4 Normalization (1NF, 2NF, 3NF, BCNF, 4NF, 5NF)
- 4.5 Transaction and Concurrency Control, Recovery and Atomicity, Recovery Techniques, Transaction Rollback and Roll forward
- 4.6 Query Cost Estimation, Query Optimization, Query Decomposition
- 4.7 Indexing: Hash based indexing and tree based indexing
- 4.8 Database Security, Performance Tuning, Concept of Big Data, NoSQL, Hadoop

5. Structured and Object Oriented Programming

- 5.1 Data types
- 5.2 Operators, variables and assignments, control structures
- 5.3 Procedure/function
- 5.4 Class definitions, encapsulation, inheritance, object composition, Polymorphism
- 5.5 Pattern and framework

Section (B): 40 %

6. Software Engineering

- 6.1 SDLC Phases; Prototyping, Spiral Model, Software Types: MIS, DSS, ERP, CRM, SRM
- 6.2 Software Analysis: Requirement analysis; Requirement Engineering, SRS; Functional and Non-Functional Requirement; Feasibility Study; Decision Table and Decision Tree
- 6.3 Software Estimation: COCOMO
- 6.4 Software Design: Logical/Physical Design ;UML Diagrams: Use Case Diagram DFD, Coupling and Cohesion; User Interface Design: Wireframe Diagrams
- 6.5 Software Development: Software frameworks and CASE tools
- 6.6 Software Testing: Black Box, White Box, Gray Box, Unit, Integration Testing, Regression Testing, Software Fault Tolerance
- 6.7 Software maintenance types, Reverse Engineering; Refactoring and Restructuring
- 6.8 Software Quality: Software Quality Assurance process ;Verification vs Validation; Software Inspection; Software Reviews; Software reliability; ISO Standards; CMMI

- 6.9 Software Issues: Social, Legal, Ethical Issues; Business Process Engineering and Re-Engineering;
- 6.10 Software Configuration Management: Main software configuration management (SCM) concepts, Change Management; Version and release management

7. Operating Systems

- 7.1 **OS Fundamentals:** Definition, Functions, Components, Types of Operating System
- 7.2 **Principle of Concurrency:** Mutual Exclusion, Critical Region, Race Condition, Dining Philosopher problem
- 7.3 **Process Management:** Program vs. Process, Process Life Cycle, Concept of Multiprogramming, Concept of Threads, Process vs. Threads
- 7.4 **Process Scheduling:** FCFS, SPN, SRT, Round Robin
- 7.5 **Deadlock:** Definition, Detection, Avoidance, Prevention, Recovery, Starvation
- 7.6 **Memory Management:** Memory hierarchy, Virtual Memory, Paging, Demand Paging, Swapping, Segmentation, Paging, Concept of Thrashing,
- 7.7 **Input/output:** Concept of Device Driver, Controller, Synchronous vs. Asynchronous Transfer, RAID, MTBF, File Organization
- 7.8 **Security:** Security breaches, Types of Attacks, Security Policy and Access Control, Protection Mechanisms, Authentication Access Control Lists

8. Artificial Intelligence

- 8.1 Search
- 8.2 Natural Language Processing
- 8.3 Game Playing
- 8.4 Automated reasoning
- 8.5 Vision and Robotics

9. Theory of Computation

- 9.1 BNF, Languages, Grammars
- 9.2 DFA, NDFA, regular expressions, regular grammars
- 9.3 Closure, Pigeonhole principle
- 9.4 CFGs, Pushdown Automata
- 9.5 Turing Machines
- 9.6 Complexity Theory, P and NP

10. Data Communication

- 10.1 **Communication Fundamentals:** Analog and Digital Data Communication System; Continuous Time and Discrete Time Signals; Data Rate Limits: Shannon Capacity; Performance of Channel, Bit Error Rate (BER)
- 10.2 **Data Encoding and Modulation:** Types of Analog Modulation: Amplitude Modulation, Frequency Modulation and Phase Modulation; Pulse Modulation System: Pulse Amplitude Modulation (PAM), Pulse Width Modulation (PWM); Pulse Code Modulation (PCM); Digital Modulation: Amplitude Shift Keying (ASK), Frequency

राष्ट्रीय बीमाकम्पनी लिमिटेड

Shift Keying (FSK), Phase Shift Keying (PSK), Quadrature Amplitude Modulation (QAM)

- 10.3 **Information Theory and Coding** : Introduction to Information Theory, Average Information, Error Detection and Correction Codes, Hamming Distance, Linear Block Coding, Cyclic Codes, CRC, Convolution Codes

11. Emerging Technology

- 11.1 Modeling and simulation
- 11.2 Parallel and distributed computing
- 11.3 High speed networks
- 11.4 Artificial Neural Network and Computer Vision
- 11.5 Software project management
- 11.6 Image processing
- 11.7 GIS/ Remote sensing/ GPS
- 11.8 Concept of Big Data

12. E-Commerce Technology

- 12.1 Introduction to E-Commerce.
- 12.2 Electronic Commerce Strategies
- 12.3 Electronic Commerce Security Issues
- 12.4 E-Business: b2b, b2c, b2e, c2c, g2g, g2c.
- 12.5 Principles of Electronic Payment, Strategies & Systems.
- 12.6 E-marketing, Reverse Engineering.
- 12.7 E-Banking, EDI Methods, SWIFT.

Section (C): 10 %

13. Insurance and Related Legislations

- 13.1 Historical prospective of insurance in Nepal
- 13.2 Concept, meaning and principles of insurance
- 13.3 Functions, Duties and Powers of Rastriya Beema Company Ltd, Rastriya Beema Sansthan and Beema Samiti
- 13.4 Role and importance of insurance in economic development
- 13.5 Emerging trends of insurance, problems, prospects and challenges
- 13.6 नेपालको वर्तमान संविधान (सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित)
- 13.7 कम्पनी ऐन, २०६३
- 13.8 बीमा ऐन, २०४९
- 13.9 बीमा नियमावली, २०४९
- 13.10 राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेडको नियमावली र प्रबन्धपत्र
- 13.11 सूचना प्रविधि नीति, २०७२
- 13.12 विद्युतिय कारोवार ऐन, २०६३

राष्ट्रीय बीमाकम्पनी लिमिटेड

- 13.13 भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९को सामान्य जानकारी
- 13.14 सम्पति शुद्धिकरण निवारण ऐन /नियमावली २०६४
- 13.15 सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड

तह ६ (सहायक व्यवस्थापक) पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination) पूर्णाङ्क :- ३००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न(MCQ)	५० प्रश्न X २अङ्क	४५ मिनेट
द्वितीय	अर्थशास्त्र, वित्त र व्यवस्थापन	१००	४०	विषयगत	छोटो प्रश्न लामो प्रश्न समस्या समाधान	६ प्रश्न X ५ अङ्क ४ प्रश्न X १० अङ्क २ प्रश्न X १५ अङ्क	३ घण्टा
तृतीय	बीमा र लेखा	१००	४०	विषयगत	छोटो प्रश्न लामो प्रश्न समस्या समाधान	६ प्रश्न X ५ अङ्क ४ प्रश्न X १० अङ्क २ प्रश्न X १५ अङ्क	३ घण्टा

२. द्वितीय चरण : अन्तर्वार्ता (Interview) पूर्णाङ्क :- ४०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
अन्तर्वार्ता	४०	मौखिक	

द्रष्टव्य :

- यो परीक्षा योजनालाई प्रथम चरण (लिखित परीक्षा) र द्वितीय चरण (सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता) गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ।
- प्रश्न पत्र नेपाली भाषामा हुनेछ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी वा दुवै हुनेछ।
- प्रथम, द्वितीय र तृतीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरू सोधिनेछ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ। तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन्। परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ।
- प्रथमचरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीयचरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति : -

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड

तह ६ (सहायक व्यवस्थापक) पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम
प्रथम पत्र : सामान्य ज्ञान

खण्ड (A): 60 Marks

1. General Knowledge(सामान्य ज्ञान)

(३०प्रश्न x २ अङ्क = ६०)

- 1.1 नेपालको भौगोलिक, ऐतिहासिक, सामाजिक, आर्थिक र सांस्कृतिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
- 1.2 नेपालमा प्रचलित प्रमुख धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, कला र साहित्य
- 1.3 दिगो विकास, वातावरण, प्रदूषण, जनसंख्या, शहरीकरण, बैसाईसराई, जलवायु परिवर्तन, जैविक विविधता, दुर्लभ पशुपन्छी र वनस्पतिहरू
- 1.4 राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटनाहरू : राजनैतिक, आर्थिक, वैज्ञानिक, खेलकूद, सूचना प्रविधि, पुरस्कार
- 1.5 नेपालको वर्तमान संविधान सम्बन्धी जानकारी
- 1.6 नेपालको आर्थिक अवस्था: विकासका पूर्वाधारहरू (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, शिक्षा, स्वास्थ्य, विद्युत)
- 1.7 विद्यमान विकास योजना, स्रोत/साधनहरूको परिचालन, वृद्धि, विकास तथा रोजगार सम्बन्धी सवालहरू
- 1.8 संयुक्त राष्ट्रसंघ र क्षेत्रीय संगठन (सार्क, विमस्टेक, आसियान, युरोपियन संघ)
- 1.9 सार्वजनिक संस्थानको परिचय र किसिम तथा नेपालमा संस्थानको अवस्था र विकास,
- 1.10 बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी जानकारी
- 1.11 नेपाली बीमा व्यवसायको वर्तमान अवस्था
- 1.12 लघु बीमा
- 1.13 बीमा सम्बन्धित तथ्याङ्कहरू

खण्ड (B): 20 Marks

2. Computer and Information Technology

(१०प्रश्नx २ अङ्क= २०)

- 1.1 Introduction of computer
- 1.2 Hardware
- 1.3 Software
- 1.4 Computer related threat
- 1.5 Microsoft windows, Internet & Intranet spreadsheets
- 1.6 Presentation system, Power point, and its uses

खण्ड (C): 20 Marks

3. Mathematics

(१० प्रश्नx २ अङ्क= २०)

- 1.1 Percentage, Fraction, Decimal, Ratio, Average, Profit& Loss
- 1.2 Unitary Method
- 1.3 Commission, Tax, Bonus,
- 1.4 Simple interest and Compound interest
- 1.5 Data interpretation (charts, graphs, tables)
- 1.6 Mean, Mode and Median
- 1.7 Measure of Dispersion
- 1.8 Probability
- 1.9 Correlation and Regression

राष्ट्रीय बीमाकम्पनी लिमिटेड
तह ६ (सहायक व्यवस्थापक) पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम
द्वितीयपत्र: अर्थशास्त्र, वित्त र व्यवस्थापन
(Economics, Finance and Management)

खण्ड (A): 50 Marks

1. Economics & Finance (अर्थशास्त्र र वित्त)

- 1.1 Development Economics: Structure and Characteristics of development economics, Poverty, Inequality, Migration and Urbanization in Nepalese economy
- 1.2 Managerial economics: Economics theories, Theory of demand, Theory of supply & Theory of production
- 1.3 Monetary policy: Concept, Objectives, Role and importance of monetary policy in Nepalese economy
- 1.4 Public Economics: Government and Budget, Government Revenue and Expenditure Financial deficit, Foreign debt and Fiscal policy.
- 1.5 Macroeconomics: National income accounting, Growth theory, Trade cycle, Inflation and Balance of payment.
- 1.6 Privatization, Liberalization & Globalization and its impact on Nepalese economy and their challenge
- 1.7 Financial system and financial market
- 1.8 International organization: World Bank, ADB, IMF, and WTO
- 1.9 Capital budgeting, Profit management and Portfolio management
- 1.10 Research methodology: Introduction and Design of research, Data collection, Data analysis, Report writing and Research proposal
- 1.11 Sampling & Sampling design
- 1.12 Analysis of correlation and regression

खण्ड (B): 50 Marks

2. Management (व्यवस्थापन)

- 2.1 Emerging concept and Contemporary management: Issues & challenges
- 2.2 Qualities of leadership, Group dynamics, Motivation and communication
- 2.3 Managerial skills: Decision making, Problem solving.
- 2.4 SWOT Analysis
- 2.5 Management information system
- 2.6 Good Government, Corporate Governance, Corporate social Responsibility & Strategic planning.
- 2.7 HRM-Recruitment, Selection, Training & Development
- 2.8 Research and Development in management
- 2.9 Global context of management
- 2.10 Marketing management: importance and approaches of marketing, Marketing information system, Market research and consumer behavior, Objective and importance of service marketing, Product life cycle, Marketing dynamics, Concept of e-commerce, challenges in e-business

राष्ट्रीय बीमाकम्पनी लिमिटेड

2.11 Office Management and Record management

यस पत्र/विषयको पाठ्यक्रमबाट यथा सम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

खण्ड	अङ्कभार	विषयगत		
		छोटो प्रश्न संख्या	लामो प्रश्न संख्या	समस्या समाधान
A	५०	३ प्रश्नX ५ अङ्क= १५	२ प्रश्नX १०अङ्क= २०	१ प्रश्नX १५ अङ्क= १५
B	५०	३ प्रश्नX ५ अङ्क= १५	२ प्रश्नX १०अङ्क= २०	१ प्रश्नX १५ अङ्क= १५
जम्मा	१००	६ प्रश्नX ५ अङ्क= ३०	४ प्रश्नX १० अङ्क= ४०	२ प्रश्नX १५ अङ्क= ३०

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड
तह ६ (सहायक व्यवस्थापक) पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम
तृतीयपत्र :-बीमा र लेखा (Insurance & Account)

खण्ड (A): 60 Marks

1. Insurance (बीमा)

- 1.1 Risks: Meaning, Types and methods of handling risks
- 1.2 Historical background of insurance in Nepal
- 1.3 Introduction, Functions, Roles and responsibilities of Rastriya Beema Company Limited and Beema Samiti (Insurance Board)
- 1.4 Introduction, Importance, Scope and types of insurance
- 1.5 Fundamental Principles of insurance (Life and non-life insurance)
- 1.6 Current insurance market of Nepal.
- 1.7 Concept of micro insurance, Health insurance, and agriculture insurance
- 1.8 General insurance and practices in Nepal
- 1.9 Insurance mediators: Insurance agent, Insurance surveyor, Insurance broker
- 1.10 Process of claim and settlement
- 1.11 Emerging trends of insurance, Problems, prospect and challenge.
- 1.12 Reinsurance: Principles and practices
- 1.13 Opportunities and Challenge of insurance sector in Nepal.
- 1.14 Inter-relation between banking and insurance
- 1.15 Management of insurance business

खण्ड (B): 40 Marks

2. Accounting: (लेखा)

- 2.1 Accounting: Principles, Concept and conventions
- 2.2 Trial Balance: Concept, Need, Method and format
- 2.3 Financial Statement: Concept, Objective, Need and importance
- 2.4 Cash Flow Statement: Meaning, Purpose, Uses, Importance and contains/items-
- 2.5 Bank reconciliation: Concept, Meaning, Need, Importance and reasons for disagreement
- 2.6 Insurance account –Commission and discount, Reinsurance accounting, Feature of general account and insurance account,
- 2.7 Auditing: Introduction, Importance, Objectives and types, Internal check, Internal control and internal audit, Role of external audit.

3. Related legislations (सम्बन्धित कानूनहरु)

- 3.1 नेपालको संविधान, २०७२
- 3.2 बीमा ऐन, २०४९
- 3.3 बीमा नियमावली, २०४९
- 3.4 कम्पनी ऐन, २०६३
- 3.5 करार ऐन, २०५६
- 3.6 आयकर ऐन, २०५८

राष्ट्रीय बीमाकम्पनी लिमिटेड

- 3.7 आयकर नियमावली, २०५९
 3.8 मूल्यअभिवृद्धि कर ऐन, २०५२
 3.9 मूल्यअभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३
 3.10 भष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
 3.11 सम्पति शुद्धिकरण निवारण ऐन /नियमावली २०६४
 3.12 राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेडको प्रबन्धपत्र नियमावली

यस पत्र/विषयको पाठ्यक्रमबाट यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

खण्ड	अङ्कभार	विषयगत		
		छोटो प्रश्न संख्या	लामो प्रश्न संख्या	समस्या समाधान
A	६०	३प्रश्नX ५ अङ्क= १५	३ प्रश्नX १०अङ्क= ३०	१ प्रश्नX १५ अङ्क= १५
B	४०	३प्रश्नX ५ अङ्क= १५	१ प्रश्न X १० अङ्क = १०	१ प्रश्नX १५ अङ्क= १५
जम्मा		६ प्रश्नX ५ अङ्क= ३०	४ प्रश्नX १०अङ्क= ४०	२ प्रश्नX १५अङ्क=३०

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड

तह ५, (सुचना प्रविधि) पाचौ पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	सेवा सम्बन्धी, बीमा र सम्बन्धित कानूनहरु	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न(MCQ)	५० प्रश्न X २ अङ्क	४५ मिनेट
द्वितीय				विषयगत	छोटो प्रश्न लामो प्रश्न	१० प्रश्न X ५ अङ्क ५ प्रश्न X १० अङ्क	

२. द्वितीय चरण : प्रयोगात्मक र अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ८०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक	
प्रयोगात्मक	५०		

द्रष्टव्य :

- यो परीक्षा योजनालाई प्रथम चरण (लिखित परीक्षा) र द्वितीय चरण (अन्तर्वार्ता) गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी वा दुवै हुनेछ ।
- पाठ्यक्रमका एकाइहरूलाई निम्न बमोजिम अङ्कभार तोकिएको छ । लिखित परीक्षामा यथासंभव तोकिएका एकाइबाट तोकिए बमोजिमको अङ्कका वस्तुगत र विषयगत प्रश्नहरु सोधिनेछन् ।

	अङ्कभार	वस्तुगत		विषयगत	
		बहुवैकल्पिक प्रश्न	छोटो प्रश्न संख्या	लामो प्रश्न संख्या	
खण्ड (A)	७०	३५ प्रश्न X २ अङ्क = ७०	७ प्रश्न X ५ अङ्क=३०	४ प्रश्न X १० अङ्क=४०	
खण्ड (B)	३०	१५ प्रश्न X २ अङ्क = ३०	३ प्रश्न X ५ अङ्क=२०	१ प्रश्न X १० अङ्क=१०	
	जम्मा	५० प्रश्न X २ अङ्क = १००	१० प्रश्न X ५ अङ्क = ५०	५ प्रश्न X १० अङ्क = ५०	

- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरुको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथमचरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीयचरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :-

तह ५, (सुचना प्रविधि) पाचौ पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

पत्र/विषय :- सेवा सम्बन्धि, बीमा र सम्बन्धित कानूनहरु

खण्ड (A): 70 Marks

1. Computer Fundamentals

1.1 Computer– Definition, History, Generation, Characteristics, Types & Applications

1.2 Overview of a computer system including:–

1.2.1 Data and data processing

1.2.2 Hardware (Input Devices, CPU, Output Devices, Storage devices, Network card, Modem, Sound card, Etc)

1.2.3 Interfaces –ATA, SATA, SCSI, USB DVI, HDMI and related connectivity etc

1.2.4 Software

1.2.4.1 Definition & Types of Software

1.2.4.2 Programming Language

1.2.5 BIOS configuration and functions (Firmware)

1.2.6 Device Drivers and configuration

1.3 Setting & protection of Computer Room and Computers

1.4 Concept of Computer related threats (virus, worms, Trojan, Phishing etc), remedies and protection

1.5 Concept of Multimedia

1.6 File Management

1.7 Number Systems (Binary, octal, decimal and hexadecimal number system)

1.8 ASCII and Unicode standards

2. Operating system

2.1 Introduction to operating System

2.2 Types of Operating System

2.3 Functions of Operating Systems

2.4 Command line operation (e.g copy command, move command, command to view and set Different file attributes etc)

2.5 windows

2.5.1 Introduction to GUI

2.5.2 Introduction of Windows Operating System

2.5.2.1 Basic Windows Elements – Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin, etc

2.5.2.2 Starting and shutting down Windows

2.5.2.3 Managing Hard Disks and Partitions

2.5.2.4 File Management with Windows Explorer

2.5.2.5 Windows applications: (e.g Control Panel, Character Map , Paint etc.)

2.5.2.6 Finding files of folders and saving the result

2.5.2.7 Starting a program by command line operation

2.5.2.8 Changing window setting

2.5.2.8.1 Adding/ Removing programs

2.5.2.8.2 Clearing the contents of document menu

2.5.2.8.3 Customizing the taskbar

2.5.2.8.4 Control panel items

2.5.2.9 Creating shortcut (icons) on desktop

2.5.2.10 System tools– disk scanning, disk defragmenter, backup, restore, format

2.6 Linux

2.6.1 Introduction to GUI and Command line operation

2.6.2 Introduction to Linux Operating System

3. Computer Networking

3.1 Introduction to Computer Networking (Hardware and Software aspects)

3.2 Types of Network (LAN, MAN, WAN etc)

3.3 Concepts of E-mail / Extranet / Intranet, World Wide Web (WWW)

3.4 Internet Browsers (e.g Internet explorer , Opera, Safari, Google Chrome etc)

3.5 Introduction to IP address, subnet mask and default gateway

3.6 Introduction to Network Media, Topology and Protocol

3.7 Setting up Microsoft Network

4 Word Processing (Proprietary and Open source)

4.1 Concept of Word Processing , Types of Word Processing - Proprietary and Open source

4.2 Word Processor -applications and functions

5. Electronic Spreadsheet

- 5.1 Concept o Electronic Spreadsheet
- 5.2 Types of Electronic Spreadsheet- Proprietary and Open source
- 5.3 Organization of Electronic Spreadsheet application (Cells, Rows, Columns, Worksheet, Workbook and Workspace)
- 5.4 Spreadsheet - application and functions

6. Database system

- 6.1 Introduction to Data, Database and DBMS
- 6.2 Basic Concept of Tables, Fields, Records, Relationships and indexing
- 6.3 Introduction to database applications
 - 6.3.1 Data types
 - 6.3.2 Creating Modifying & Deleting Tables and Formatting & Validating Field Data
 - 6.3.3 Creating Modifying Deleting & Using Simple Queries
 - 6.3.4 Creating Modifying & Deleting Forms/ Reports/ Macros
 - 6.3.5 Basics of Database Design issues

7. Presentation System

- 7.1 Introduction to presentation System.
- 7.2 Presentation- application and functions

8. Web page Designing

- 8.1 Introduction to Web Page and CMS (Content Management System)
- 8.2 Introduction to HTML
 - 8.2.1 HTML document
 - 8.2.2 Tags
 - 8.2.3 Skeleton & Flesh

9. MIS and Web Engineering

- 9.1 Information Systems, Basics of Client- Server Computing

9.2 Basics of Data Mining, Data Warehousing

9.3 Basics of Management information systems (MIS) and platforms

9.4 Basics of Geographic Information System (GIS)

खण्ड (B): 30 Marks

1. Insurance (बीमा)

- 1.1 Historical background of insurance in Nepal
- 1.2 Introduction, functions, roles and responsibilities of Rastriya Beema Company Limited and Beema Samiti (Insurance Board)
- 1.3 Introduction, importance, scope and types of insurance
- 1.4 Principles of insurance (Life and non-life insurance)
- 1.5 Risks: meaning, types and methods of handling risks
- 1.6 Insurance mediators: insurance agent, insurance surveyor, insurance broker
- 1.7 Process of claim and settlement

2 Related Legislations (सम्बन्धित कानूनहरु)

- 2.1 राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेडको प्रबन्धपत्र तथा नियमावली
- 2.2 बीमा ऐन, २०४९
- 2.3 बीमा नियमावली, २०४९
- 2.4 विद्युतिय कारोबार ऐन २०६३
- 2.5 करार ऐन, २०५६
- 2.6 भष्ट्राचार निवारण ऐन, २०५९को सामान्य जानकारी

राष्ट्रीय बीमाकम्पनी लिमिटेड

कम्प्यूटर प्रयोगात्मक परीक्षा

भाग २ - प्रयोगात्मक परीक्षा

१. समय : ४५ मिनेट
२. प्रश्नसंख्या : ७ वटा (सबै अनिवार्य)
३. पूर्णाङ्क :- ५०
४. उत्तीर्णाङ्क :- २५
५. प्रश्नको निर्माण, प्रश्न भार (Weightage) र समयको वितरण :

S.N.	Topics	Marks	Time(Minutes)
1	English Typing	5	5
2	Devnagari Typing	5	5
3	MS-Word	10	35
4	MS-Excel	10	
5	MS-Access	10	
6	MS-Power Point	5	
7	Web Page Designing	5	
Total:-		50	45

६. English Typing Skill Test को लागि २२५ शब्दहरूका एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-
 - ८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute) वापत - ० अंक
 - ८ वा सोभन्दा बढी र १६ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट -Correct Words/Minute) वापत - १ अंक
 - १६ वा सोभन्दा बढी र २४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute) वापत - २ अंक
 - २४ वा सोभन्दा बढी र ३२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct- Words/Minute) वापत - ३ अंक
 - ३२ वा सोभन्दा बढी र ४० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct- Words/Minute) वापत - ४ अंक
 - ४० वा सोभन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct- Words/Minute) वापत - ५ अंक
७. देवनागरी Typing Skill Test को लागि २०० शब्दहरूका एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-
 - ७ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)वापत - ० अंक
 - ७ वा सोभन्दा बढी र १४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)वापत - १ अंक
 - १४ वा सोभन्दा बढी र २१ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute) वापत - २ अंक
 - २१ वा सोभन्दा बढी र २८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute) वापत - ३ अंक
 - २८ वा सोभन्दा बढी र ३५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute) वापत - ४ अंक
 - ३५ वा सोभन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute) वापत - ५ अंक

Formula for calculation of correct word/minute:-

$$\text{correct words/minute} = (\text{Total words typed} - \text{wrong words})/5$$

Note:- अंग्रेजी वा देवनागरी Typing Skill Test को लागि परीक्षामा दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गरेको Text सँग भिडाई चेक गरिनेछ । तत्पश्चात माथि उल्लेखित Criteria बमोजिम अंक दिइनेछ । दिइएको अंग्रेजी वा देवनागरी Text मा उल्लेखित स्थान बमोजिम परीक्षार्थीहरूले आफ्नो Text मा Punctuation टाइप नगरेको पाइएमा त्यसको शब्दमा गणना गरिने छैन ।

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड
तह ५, सहायक “क” (स्वास्थ्य सहायक) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको
लागि पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	सेवा सम्बन्धी, बीमा र सम्बन्धित कानूनहरु	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न(MCQ)	५० प्रश्न X २ अङ्क	४५मिनेट
				विषयगत	छोटो प्रश्न लामो प्रश्न	१० प्रश्न X ५ अङ्क ५ प्रश्न X १० अङ्क	
द्वितीय							३ घण्टा

२. द्वितीय चरण : सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता(Skill Test & Interview) पूर्णाङ्क :- ४०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक	

द्रष्टव्य :

- यो परीक्षा योजनालाई प्रथम चरण (लिखित परीक्षा) र द्वितीय चरण (अन्तर्वार्ता) गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी वा दुवै हुनेछ ।
- पाठ्यक्रमका एकाइहरुलाई निम्न बमोजिम अङ्कभार तोकिएको छ । लिखित परीक्षामा यथासंभव तोकिएका एकाइबाट तोकिए बमोजिमको अङ्कका वस्तुगत र विषयगत प्रश्नहरु सोधिनेछन् ।

अङ्कभार	वस्तुगत	विषयगत	
	बहुवैकल्पिक प्रश्न	छोटो प्रश्न संख्या	लामो प्रश्न संख्या
७०	३५ प्रश्न X २ अङ्क = ७०	६ प्रश्न X ५ अङ्क=३०	४ प्रश्न X १० अङ्क=४०
३०	१५ प्रश्न X २ अङ्क = ३०	४ प्रश्न X ५ अङ्क=२०	१ प्रश्न X १० अङ्क=१०
जम्मा	५० प्रश्न X २ अङ्क = १००	१० प्रश्न X ५ अङ्क = ५०	५ प्रश्न X १० अङ्क = ५०

- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरुको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथमचरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीयचरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति : -

राष्ट्रीय बीमाकम्पनी लिमिटेड
तह ५, (स्वास्थ्य सहायक) पाचौ पदको खुला तथा आन्तरीक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

पत्र/विषय:- सेवा सम्बन्धी, बीमा र सम्बन्धित कानूनहरु

खण्ड (A): 70 Marks

A. General Medicine: Etiology, clinical feature, investigation and treatment of:

1. Respiratory Disease:

Acute Bronchitis, Acute bronchial asthma, Tropical eosinophilia, Tuberculosis, Pneumonia, Bronchial carcinoma, COPD.

2. Gastro Intestinal Disease.

a) Gastritis	b) Peptic Ulcer	c) Dysentery
d) Intestinal Worms	e) Acute Appendicitis	f) Acute Cholecystitis
g) Acute intestinal obstruction	h) Kidney & urinary tract stone	
i) Diarrhea	j) Acute pancreatitis	k) Viral Hepatitis

3. Cardiovascular disease.

a) Pericarditis	b) Congestive cardiac failure	c) Hypertension
d) Rheumatic fever	e) Cor-pulmonale	f) Myocardial infarction

4. Blood and lymphoreticular diseases

4.1 Anemia, Leukemia.

B. Gynecology and Obstetrics

1. Objective of antenatal care
2. Method of antenatal examination
3. Treat minor disorder of pregnancy
4. Observe the normal and abnormal post natal mother.
5. Difference the minor and major post natal problems.
6. Treat and manage the post natal problems.
7. Essential newborn care
8. PID, Treat the APH/PPH
10. Health post level management of abortion.
11. Manage for normal labor

12. Breast abscess
13. Surgical and non surgical contraception.

C. General Surgery

1. Diagnose, treat and manage the following surgical cases:

Inflammation, Burn, Wound, Haemorrhage, Boil & abscess, Fracture and dislocation, Acute abdomen, Retention of urine, Hernia and hydrocele, Osteomyelitis, Haemorrhoids, Cyst, Sinus and Fistula, Poisoning, Snake Bite, Benign enlargement of prostate, Pleural effusion and pneumothorax, Parenteral fluid replacement therapy, Antiseptic, sterilization and disinfection

2. Dental

Extraction of loose teeth , Dental Caries, Gingivitis, Dental plaque

3. Eye: Foreign body in eye

Style, Catract, Conjunctivitis, Corneal Ulcer, Night blindness, Refractive errors
Trachoma.

4. ENT :

Sunusitis, Tonsillitis, Epistaxis, Pharyngitis, DNS.

5. Skin Problems:

STDs, Leprosy, Scabies, Ringworm, Allergic dermatitis,

6. Common ear problems : Otitis media, otitis externa, hearing loss.

D. Health Management

- 1 Objective of management
- 2 Definition of vital statistics, birth rate, death rates infant mortality rates, fertility rates, morbidity and mortality rate
- 3 Collection and compile statistics
- 4 Identification of health problem
- 5 Setting up objective and goals
- 6 Assessment of resources, Priority setting, Implementation, Evaluation
- 7 Management of time and space, Management of drug supplies and instruments
- 8 Importance of Record Maintaining
- 9 Organization of Ministry of Health and Depart of Health Services

E. Nutrition/MCH/FP

1. Functions, deficiency and prevention of different nutrients
2. Assessment of nutritional status
3. Maternal and child mortality in Nepal
4. High risk pregnancy and at risk child
5. ANC,NC, and PNC
6. Use, precaution, side effects and efficiency of permanent and temporary Contraceptives
7. Management of child hood illness as per IMCI guideline
8. Immunization & cold chain
9. Weaning and infant feeding

F. Environmental Health

1. Environmental factors that link the chain of transmission of disease.
2. Sources of pollution of water.
3. Water purification.
4. Control and eliminate insects like mosquito, fly, flea rodents
5. Sewage and excreta disposal
6. Healthful housing
7. Air Pollution
8. Occupational safety
9. Medical waste management
10. Noise pollution
11. Food, milk and meat hygiene

G. Preparation, mode of action, dose, therapeutic use and common adverse effects of essential drugs available and used in Nepal.

H. Epidemiology/Microbiology and Pathology

1. Principle of Epidemiology
2. List communicable disease.
3. Diagnose, manage and control of communicable disease.
4. The role of immunization in the control of communicable disease.
5. Defense mechanism of the body.
6. The method of sterilization of various objects.
7. The factors responsible for transmission of disease.

8. Characteristics and classification of medically important microorganisms.
9. Screening methods and technique

I. Lab Procedures

1. Prepare stool smear
2. Draw blood and prepare blood slides.
3. Perform urine test for albumin and sugar
4. Collect, smear, stain and examine sputum for A.F.B

J. Community Health Service in Nepal

1. Concept of health
2. Importance of community health in Nepal
4. International and voluntary organizations working in Nepal , WHO, UNICEF, USAID, UNFPA etc.
5. Community development programme.
6. Role of hospital and other health personnel in community health.
7. Development of Health service in Nepal in brief
8. Health problems and programmes in Nepal.
9. Organization of Health service at district and health post level.
10. Objectives, strategies and activities of prioritized national health programs:
Safe motherhood, EPI, Nutrition, FP, IMCI, TB & Leprosy control,
HIV/AIDs and STD control, HMIS, etc.

K Instructional Skills

1. Develop a lesson plan
2. Develop a session plan (5D method)
3. Demonstrate a skill
4. Use basic platform skills
5. Give an illustrated talk
6. Prepare wall charts / flip charts
7. Develop PowerPoint slides
8. Develop performance guide
9. Develop product rating instrument
10. Construct knowledge test
11. Develop multiple -choice test items.

1. Insurance (बीमा)

- 1.1 Historical background of insurance in Nepal
- 1.2 Introduction, functions, roles and responsibilities of Rastriya Beema Company Limited and Beema Samiti (Insurance Board)
- 1.3 Introduction, importance, scope and types of insurance
- 1.4 Principles of insurance (Life and non-life insurance)
- 1.5 Current insurance market of Nepal
- 1.6 Risks: meaning, types and methods of handling risks
- 1.7 Insurance mediators: insurance agent, insurance surveyor, insurance broker
- 1.8 Process of claim and settlement
- 1.9 Reinsurance: principles and practices
- 1.10 Inter-relation between banking and insurance

2 Related Legislations (सम्बन्धित कानूनहरु)

- 2.1 राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेडको प्रबन्धपत्र तथा नियमावली
- 2.2 बीमा समितिबाट जारी गरिएको सुशासन निर्देशिका
- 2.3 बीमा ऐन, २०४९
- 2.4 बीमा नियमावली, २०४९
- 2.5 स्वास्थ्य सेवा ऐन तथा नियमावली
- 2.6 नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायीक परिषद ऐन तथा नियमावली
- 2.7 National Health Policy 1991
- 2.8 कम्पनी ऐन, २०६३
- 2.9 करार ऐन, २०५६
- 2.10 भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड
तह ५, सहायक क पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination) पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञानार्थ र व्यवस्थापन, सम्बन्धी	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न(MCQ)	३० प्रश्न X १ अङ्क	२ घण्टा
				विषयगत	छोटो प्रश्न लामो प्रश्न	६ प्रश्न X ५ अङ्क ४ प्रश्न X १० अङ्क	
द्वितीय	बीमा, लेखा र वित्तसम्बन्धी	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न(MCQ)	३० प्रश्न X १ अङ्क	२ घण्टा
				विषयगत	छोटो प्रश्न लामो प्रश्न	६ प्रश्न X ५ अङ्क ४ प्रश्न X १० अङ्क	

२. द्वितीय चरण : सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता(Skill Test & Interview) पूर्णाङ्क :- ४०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
(क) कम्प्युटर सीप परीक्षण	१०	प्रयोगात्मक	१५ मिनेट
(ख) अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक	

द्रष्टव्य :

- यो परीक्षा योजनालाई प्रथम चरण (लिखित परीक्षा) र द्वितीय चरण (सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता) गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- प्रश्न पत्र नेपाली भाषामा हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी वा दुवै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरू सोधिनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथमचरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीयचरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति : -

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड

तह ५, सहायक क पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :- सामान्य ज्ञान, अर्थ, र व्यवस्थापन
(General Knowledge, Economics, & Management)

खण्ड (A): 30 Marks

1. **General Knowledge (सामान्य ज्ञान)**

1.1 **General Awareness (सामान्य ज्ञान)**

- 1.1.1 नेपालको भौगोलिक, ऐतिहासिक, सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक र राजनैतिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
- 1.1.2 नेपालमा प्रचलित प्रमुख धर्महरु, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, कला र साहित्य
- 1.1.3 संयुक्तराष्ट्रसंघ र क्षेत्रीय संगठन(SAARC, BIMSTEC)
- 1.1.4 दिगो विकास, वातावरण, प्रदुषण, जनसंख्या, शहरीकरण, बँसाईसराई, जलवायु परिवर्तन, जैविक विविधता, दुर्लभ पशुपन्छी र वनस्पतिहरु
- 1.1.5 विज्ञानका मानव जीवनमा परेका प्रत्यक्ष प्रभावहरुसम्बन्धी जानकारी
- 1.1.6 राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटना तथा नवीनतम गतिविधिहरु
- 1.1.7 नेपालको संविधान सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 1.1.8 सार्वजनिक संस्थानको परिचय, किसिम तथा विद्यमान अवस्था
- 1.1.9 Introduction and applications of computer, word processing, electronic spreadsheets, presentation system, power point, internet, intranet, Data base management system and its uses.

खण्ड (A): 70 Marks

2. **Economics (अर्थ)**

- 2.1 Scope and importance of economics
- 2.2 Concept, meaning and difference of micro and macro economics
- 2.3 Basic knowledge of macroeconomic indicators (GDP, GNP, per-capita income, investment, consumption, saving and inflation)
- 2.4 Fiscal policy: objectives, role and importance
- 2.5 Monetary policy: objectives, role and importance
- 2.6 Government finance
- 2.7 Privatization, Liberalization, and Globalization
- 2.8 Concept of economic Growth, Economic Development and Economic Welfare

3. **Management (व्यवस्थापन)**

- 3.1 Concept, significance and scope of management
- 3.2 Principles and functions of management
- 3.3 Manager: basic qualities, roles and types; managerial ethics
- 3.4 Managerial skills: decision making, problem solving and communication
- 3.5 Concept of group dynamics and motivation
- 3.6 Concept, objective, of human resource management

राष्ट्रीय बीमाकम्पनी लिमिटेड

- 3.7 Recruitment and selection
 3.8 Leadership and employment relation
 3.9 Importance of communication in office
 3.10 Record management
 3.11 Office management
 3.11.1 Concept and importance of office management
 3.11.2 Registration, Dispatch, Letter Writing, Tipanni, Circular and Memo
 3.11.3 Concept, purpose and importance of filing & indexing
 3.11.4 Concept and importance of record management
 3.11.5 Concept and importance of MIS/MICS
 3.11.6 Importance and use of ICT in office management

यस पत्र/विषयको पाठ्यक्रमबाट यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

खण्ड	अङ्कभार	वस्तुगत	विषयगत	
		बहुवैकल्पिक प्रश्न	छोटो प्रश्न संख्या	लामो प्रश्न संख्या
A	३०	२० प्रश्न X १ अङ्क = २०		
			२ प्रश्न X ५ अङ्क = १०	
B	७०	५ प्रश्न X १ अङ्क = ५	२ प्रश्न X ५ अङ्क = १०	२ प्रश्न X १० अङ्क = २०
		५ प्रश्न X १ अङ्क = ५	२ प्रश्न X ५ अङ्क = १०	२ प्रश्न X १० अङ्क = २०
जम्मा		३० प्रश्न X १ अङ्क = ३०	६ प्रश्न X ५ अङ्क = ३०	४ प्रश्न X १० अङ्क = ४०

राष्ट्रीय बीमाकम्पनी लिमिटेड
तह ५, सहायक क पदको खुलातथा आन्तरीक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र:- बीमा, लेखा र वित्तसम्बन्धी
(Insurance, Account and Finance)

खण्ड (A): 60 Marks

1. Insurance (बीमा)

- 1.1 Risks: meaning, types and methods of handling risks
- 1.2 Historical background of insurance in Nepal
- 1.3 Introduction, functions, roles and responsibilities of Rastriya Beema Company Limited and Beema Samiti (Insurance Board)
- 1.4 Introduction, importance, scope and types of insurance
- 1.5 Fundamental Principles of insurance (Life and non-life insurance)
- 1.6 Current insurance market of Nepal.
- 1.7 Concept of micro insurance, health insurance, and agriculture insurance
- 1.8 General insurance and practices in nepal
- 1.9 Insurance mediators: insurance agent, insurance surveyor, insurance broker
- 1.10 Process of claim and settlement
- 1.11 Reinsurance: principles and practices
- 1.12 Emerging trends of insurance, problem,prospects and challanges
- 1.13 Inter-relation between banking and insurance

2. Related Legislations(सम्बन्धित कानूनहरु)

- 2.11 राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेडको प्रबन्धपत्र तथा नियमावली
- 2.12 बीमा समितिबाट जारि गरिएको सुशासन निर्देशिका २०७५
- 2.13 बीमा ऐन, २०४९
- 2.14 बीमा नियमावली, २०४९
- 2.15 कम्पनी ऐन, २०६३
- 2.16 करार ऐन, २०५६
- 2.17 सम्पति शुद्धिकरण निवारण ऐन /नियमावली २०६४
- 2.18 भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९

खण्ड (B): 40 Marks

3. Accounting(लेखा)

- 3.1 Accounting: concept, objectives and importance
- 3.2 Principles of accounting
- 3.3 Ledger accounts: importance, posting, balancing and closing
- 3.4 Difference between journal and ledger
- 3.5 Trial balance: concept, need, and method
- 3.6 Bank reconciliation: meaning and techniques of reconciliation
- 3.7 Financial statement: concept, objective, need and importance

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड

- 3.8 Auditing and its importance
 3.9 Profit and loss
 3.10 Cash flow statement: meaning, purpose, uses, importance and interpreting the statement of cash flows

4. Finance (वित्त)

- 4.1 Financial Systems: central bank, commercial banks, development banks, other financial institutions and their roles and responsibilities
 4.2 Financial Market
 4.2.1 Money market: concept, importance and functions
 4.2.2 Capital Market: concept, importance and functions
 4.3 Business Finance: concept, scope and importance
 4.4 Capital budgeting and cost of capita.
 4.5 Concept of portfolio management and portfolio diversification.

यस पत्र/विषयको पाठ्यक्रमबाट यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

खण्ड	अङ्कभार	एकाइ	वस्तुगत	विषयगत	
			बहुवैकल्पिक प्रश्न	छोटो प्रश्न संख्या	लामो प्रश्न संख्या
A	६०	1.1	२० प्रश्न X १ अङ्क=२०	४ प्रश्न X ५ अङ्क=२०	२ प्रश्न X १० अङ्क=२०
		1.2			
B	४०	1.3	१० प्रश्न X १ अङ्क=१०	२ प्रश्न X ५ अङ्क=१०	२ प्रश्न X १० अङ्क=२०
		1.4			
जम्मा			३० प्रश्न X १ अङ्क = ३०	६ प्रश्न X ५ अङ्क = ३०	४ प्रश्न X १० अङ्क = ४०

कम्प्युटर सीप परीक्षण

Computer Practical Examination

1. Word Processing (2 Marks)
2. Electronic Spreadsheet (Excel) (2 Marks)
3. Presentation System (PowerPoint) (1 Marks)
4. Typing (English & Nepali) (5 Marks)

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड
तह ४, सहायक द्वितीय (कृषि तथा बाली समूह) पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको
लागि पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	सेवा सम्बन्धी, बीमा र	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न(MCQ)	५० प्रश्न X २ अङ्क	९० मिनेट
द्वितीय	सम्बन्धित कानूनहरु			विषयगत	छोटो प्रश्न लामो प्रश्न	१० प्रश्न X ५ अङ्क ५ प्रश्न X १० अङ्क	

२. द्वितीय चरण : सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता(Skill Test & Interview) पूर्णाङ्क :- ४०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
(क) कम्प्युटर सीप परीक्षण	१०	प्रयोगात्मक	१५ मिनेट
(ख) अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक	

द्रष्टव्य :

- यो परीक्षा योजनालाई प्रथम चरण (लिखित परीक्षा) र द्वितीय चरण (अन्तर्वार्ता) गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी वा दुवै हुनेछ ।
- पाठ्यक्रमका एकाइहरुलाई निम्न बमोजिम अङ्कभार तोकिएको छ । लिखित परीक्षामा यथासंभव तोकिएका एकाइबाट तोकिए बमोजिमको अङ्कका वस्तुगत र विषयगत प्रश्नहरु सोधिनेछन् ।

अङ्कभार	वस्तुगत	विषयगत	
	बहुवैकल्पिक प्रश्न	छोटो प्रश्न संख्या	लामो प्रश्न संख्या
७०	३५ प्रश्न X २ अङ्क = ७०	६ प्रश्न X ५ अङ्क=३०	४ प्रश्न X १० अङ्क=४०
३०	१५ प्रश्न X २ अङ्क = ३०	४ प्रश्न X ५ अङ्क=२०	१ प्रश्न X १० अङ्क=१०
जम्मा	५० प्रश्न X २ अङ्क = १००	१० प्रश्न X ५ अङ्क = ५०	५ प्रश्न X १० अङ्क = ५०

- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरुको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर वापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस वापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथमचरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीयचरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति : -

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड
तह ४, सहायक द्वितीय (कृषि तथा बाली समूह) पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि
पाठ्यक्रम

खण्ड (A): 70 Marks

पत्र/विषय:- सेवा सम्बन्धी, बीमा र सम्बन्धित कानूनहरु

१. कृषि तथा बालि सम्बन्धि

- १.१ नेपालको अर्थतन्त्रमा कृषि क्षेत्रको महत्व र भूमिका
- १.२ कृषि एवं पशु विकासमा सरकारी, सहकारी तथा निजी क्षेत्रको भूमिका
- १.३ प्रमुख कृषि/पशुपंक्षी जन्य वस्तुहरुको उत्पादन लागत तथा मूल्य निर्धारण
- १.४ कृषि उपज बढाउन बजारको भूमिका
- १.५ आधुनिक कृषि प्रविधि वाट बातावरणमा पर्ने प्रभाव
- १.६ अगुवा कृषकको पहिचान
- १.७ फलफूल र तरकारी बालीको नर्सरी स्थापना तथा व्यवस्थापन
- १.८ फलफूल र तरकारी बालीहरुका प्रमुख रोग र किराहरु
- १.९ रोग, किरा तथा भारपात को नमुना संकलन गर्ने तरिका
- १.१० उन्नत रेशम खेति तरिका
- १.११ उन्नत च्याउ उत्पादन तरिका
- १.१२ नेपालमा खेति गरिने नगदे बालीहरु
- १.१३ असल विउका गुणहरु विउको नमुना संकलन बारे सामान्य जानकारी
- १.१४ फलफूल बाली (आँप, लिची, केरा भूईँकटहर, अंगुर, मेवा, अम्बा, सुन्तला जातका बाली, स्याउ) को खेती गर्ने उन्नत तरिकाहरु
- १.१५ प्रमुख तरकारी बालीहरुको उन्नत खेती प्रविधि : काउली समूह, जरे समूह, फल समूह, फर्सी समूह, सागपात समूह
- १.१६ बेमौसमी तरकारी खेती प्रविधिको महत्व र आवश्यकता
- १.१७ फलफूल बोट विरुवाहरुमा काँटछाँटका तरिकाहरु र काँटछाँटको महत्व
- १.१८ बगैचाको प्रवन्ध : माटोको प्रवन्ध, प्रडगारिक तथा रासायनिक मलको प्रयोग विधिहरु, सिँचाई, अन्तर बाली, मल्लिचड र छाप्रो
- १.१९ नेपालमा पाइने विषादीहरुको नाम, प्रतिबन्धित विषादीहरु तथा विषादी छर्कदा अपनाउनु पर्ने सावधानीहरु
- १.२० प्रांगारिक मल: कमपोष्ट, हरियो मल, यसको महत्व र प्रयोग बारे जानकारी
- १.२१ माटो जाँच सेवा:माटोको नमूना लिने तरिका किन कहिले र कसरी, अन्न बाली र फलफूल बालीको लागि, पि.एच.जाँच गर्ने तरिका, प्रांगारिक पदार्थ जाँच गर्ने तरिका, माटो शिविरको महत्व तथा माटोको उर्वराशक्ति कायम र यसको बाली उत्पादनमा व्यवस्थापन र महत्व
- १.२२ माछाको परिभाषा र प्राणी जगतमा माछाको स्थान, माछाको वाह्य स्वरूप, माछाको विभिन्न भित्री अंगहरुको बनावट र अंगहरुको क्रियाप्रणाली
- १.२३ माछा पाल्ने पोखरीको निर्माणको लागि उपयुक्त स्थलको छनौटका आधारहरु तथा मत्स्यपालन व्यवसायको लागि नयाँ पोखरी निर्माण गर्ने तरिका र विधिहरु
- १.२४ माछा भुरा ढुवानी गर्ने तरिकाहरु
- १.२५ माछाको वृद्धि जाँच र उचित व्यवस्थापन

खण्ड (B): 30 Marks

1. Insurance (बीमा)

- 1.1 Historical background of insurance in Nepal
- 1.2 Introduction, functions, roles and responsibilities of Rastriya Beema Company Limited and Beema Samiti (Insurance Board)
- 1.3 Introduction, importance, scope and types of insurance
- 1.4 Principles of insurance (Life and non-life insurance)
- 1.5 Risks: meaning, types and methods of handling risks
- 1.6 Insurance mediators: insurance agent, insurance surveyor, insurance broker
- 1.7 Process of claim and settlement
- 1.8 Reinsurance: principles and practices

२. Related Legislations (सम्बन्धित कानूनहरू)

- २.१ बीमा ऐन, २०४९
- २.२ बीमा नियमावली, २०४९
- २.३ कम्पनी ऐन, २०६३
- २.४ करार ऐन, २०५६
- २.५ भष्ट्राचार निवारण ऐन, २०५९
- २.६ राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेडको प्रबन्धपत्र तथा नियमावली
- २.७ बीमा समितिबाट जारी गरिएको सुशासन निर्देशिका

कम्प्युटर सीप परीक्षण

Computer Practical Examination

1. Word Processing (2 Marks)
2. Electronic Spreadsheet (Excel) (2 Marks)
3. Presentation System (PowerPoint) (1 Marks)
4. Typing (English & Nepali) (5 Marks)

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड
तह ४, सहायक द्वितीय (पशुपन्ध्री समूह) पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि
पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	सेवा सम्बन्धी, बीमा र	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न(MCQ)	५० प्रश्न X २ अङ्क	९० मिनेट
द्वितीय	सम्बन्धित कानूनहरु			विषयगत	छोटो प्रश्न लामो प्रश्न	१० प्रश्न X ५ अङ्क ५ प्रश्न X १० अङ्क	

२. द्वितीय चरण : सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता(Skill Test & Interview) पूर्णाङ्क :- ४०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
(क) कम्प्युटर सीप परीक्षण	१०	प्रयोगात्मक	१५ मिनेट
(ख) अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक	

द्रष्टव्य :

- यो परीक्षा योजनालाई प्रथम चरण (लिखित परीक्षा) र द्वितीय चरण (अन्तर्वार्ता) गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी वा दुवै हुनेछ ।
- पाठ्यक्रमका एकाइहरुलाई निम्न बमोजिम अङ्कभार तोकिएको छ । लिखित परीक्षामा यथासंभव तोकिएका एकाइबाट तोकिए बमोजिमको अङ्कका वस्तुगत र विषयगत प्रश्नहरु सोधिनेछन् ।

अङ्कभार	वस्तुगत	विषयगत	
	बहुवैकल्पिक प्रश्न	छोटो प्रश्न संख्या	लामो प्रश्न संख्या
७०	३५ प्रश्न X २ अङ्क = ७०	६ प्रश्न X ५ अङ्क=३०	४ प्रश्न X १० अङ्क=४०
३०	१५ प्रश्न X २ अङ्क = ३०	४ प्रश्न X ५ अङ्क=२०	१ प्रश्न X १० अङ्क=१०
जम्मा	५० प्रश्न X २ अङ्क = १००	१० प्रश्न X ५ अङ्क = ५०	५ प्रश्न X १० अङ्क = ५०

- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरुको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर वापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस वापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथमचरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीयचरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :-

४ तह सहायक द्वितीय (पशुपन्छी समूह) पदको खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि
पाठ्यक्रम
खण्ड (A): 70 Marks

पत्र/विषय:- सेवा सम्बन्धी, बीमा र सम्बन्धित कानूनहरू

१. कृषि तथा पशुपन्छी सम्बन्धी

- १.१ नेपालको अर्थतन्त्रमा कृषि क्षेत्रको महत्व र भूमिका
- १.२ कृषि एवं पशु विकासमा सरकारी, सहकारी तथा निजी क्षेत्रको भूमिका
- १.३ प्रमुख कृषि/पशुपंक्षी जन्य वस्तुहरूको उत्पादन लागत तथा मूल्य निर्धारण
- १.४ कृषि उपज बढाउन बजारको भूमिका
- १.५ आधुनिक कृषि प्रविधि वाट बाताबरणमा पर्ने प्रभाव
- १.६ अगुवा कृषकको पहिचान
- १.७ विभिन्न पशु आहारामा निहित पौष्टिक तत्वहरू र बर्गीकरण र तिनका गुणहरू
- १.८ पशुपंक्षीहरूको लागि संतुलित दाना तयार गर्ने विधि
- १.९ विभिन्न पशु आहारा सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- १.१० विभिन्न डाले घाँसहरू : बहर, कोइरालो, टाँकी, काभ्रो, पाखुरी, डबडबे, निमारो, भिमसेनपाती, गिंदरी, इपिल इपिल
- १.११ विभिन्न घाँसहरू : नेपियर, पारा सेटारियो, किक्नु, राईघाँस, कक्सफुड, जैको बारेमा संक्षिप्त जानकारी
- १.१२ विभिन्न कोशे घाँसहरू : वरसिम, स्टार्डलो, सिराट्रो, बोडि, सेतो क्लोभर, रातो क्लोभर, कोशे लुसर्न, डेसमोडियम, केराउ, भेचको बारेमा संक्षिप्त जानकारी
- १.१३ घाँसपात संरक्षण : घाँस सुकाउने विधि (Hay), सायलेज बनाउने विधि
- १.१४ उन्नत चरन घाँसहरू तथा घाँस खेती गर्ने तरीका
- १.१५ आन्तरिक परजीवी - नाम्ले जुका, गोलो जुका, फिते जुका, कक्सिडियोसिस र (Coccidiosis), लहुमुत्ते (Babesiasis) का प्रमुख लक्षण, रोग निदान, उपचार तथा रोकथाम
- १.१६ बाह्य परजीवी - किर्ना (Tick), जुम्रा (Lice), उपियाँ (Fleas), लुतो (Mange) का प्रमुख लक्षण, रोग निदान, उपचार तथा रोकथाम
- १.१७ जीवाणु जनित रोगहरू (Bacterial Diseases) का बाह्य लक्षण, रोग निदान, उपचार तथा रोकथाम - भ्यागुते रोग, पटके रोग, चरचरे रोग, इन्टेरोटोसेमिया, थुनिलो, क्षयरोग र जोन्स रोग, काफ स्काउर र कोलिव्यासिलोसिस, कुखुराको हैजा, खुर कुहिने रोग
- १.१८ विषाणु जनित रोगहरूको बाह्य लक्षण, निदान, उपचार तथा रोकथाम - गौगोटी, खोरेत, रेविज, स्वाईन फिभर, विफर, कुखुराको विफर, गम्बोरो, रानीखेत, म्यारेक्स रोग
- १.१९ प्रजनन सम्बन्धी विकृति तथा समस्याहरूको कारण, उपचार तथा लक्षण - साल नभर्ने (Retention of Placenta), तुहिने (Abortion), डिस्टोक्रिया (Dystokia)
- १.२० नेपालमा उपलब्ध स्वदेशी तथा विदेशी जातका गाई, भैसी, याक, नाक, भेडा, बाखा, सुंगुर, बंगुर, खरायो, कुखुरा र हाँसका प्रमुख जातहरू, तिनीहरूको शारीरिक तथा उत्पादन विशेषताहरू
- १.२१ भाले तथा पोथी पशुको प्रमुख प्रजनन अंगहरू तथा तिनीहरूको काम
- १.२२ पशुपंक्षी प्रजननका लागि छनौट तथा पशु प्रजनन विधि (Mating System)
 - भाले र पोथीको स्वतन्त्र सहवास (Natural Breeding)

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड

- सम्बन्धित भाले तथा पोथीको सहवास (Close Mating) - Inbreeding, Close breeding, Line breeding, Cross Breeding
- असम्बन्धित भाले तथा पोथीको सहवास (Out breeding)

१.२३ गर्भाधान विधि :

- प्राकृतिक गर्भाधान विधि (Natural Insemination)
- कृत्रिम गर्भाधान विधि (Artificial Insemination)

१.२४ कृत्रिम गर्भाधानको लागि आवश्यक उपकरणहरूको नाम, काम तथा तिनीहरूको संरक्षण तथा प्रयोग

१.२५ गाई, भैंसी, भेडा, बाखा र बंगुरमा भाले भाले खोजेको पोथीको लक्षण तथा कृत्रिम/प्राकृतिक गर्भाधान गराउने उपयुक्त समय

१.२६ प्रचलित तथा उन्नत व्यवस्था अनुसार पशुपंक्षीको गोठ र खोर बनाउन ध्यान दिनुपर्ने आधारहरू (गाई, भैंसी, बाखा, भेडा, सुंगुर, कुखुरा, खरायो)

१.२७ विभिन्न पशुपंक्षीको भाले, माउ तथा बच्चाको स्याहार सुसार तथा आहाराको व्यवस्था

१.२८ पशुपंक्षीको गोठ, खोर सफासुग्घर राख्ने विधि

खण्ड (B): 30 Marks

1. Insurance (बीमा)

- 1.1 Historical background of insurance in Nepal
- 1.2 Introduction, functions, roles and responsibilities of Rastriya Beema Company Limited and Beema Samiti (Insurance Board)
- 1.3 Introduction, importance, scope and types of insurance
- 1.4 Principles of insurance (Life and non-life insurance)
- 1.5 Risks: meaning, types and methods of handling risks
- 1.6 Insurance mediators: insurance agent, insurance surveyor, insurance broker
- 1.7 Process of claim and settlement
- 1.8 Reinsurance: principles and practices

२. Related Legislations (सम्बन्धित कानूनहरू)

- २.१ बीमा ऐन, २०४९
- २.२ बीमा नियमावली, २०४९
- २.३ कम्पनी ऐन, २०६३
- २.४ भष्ट्राचार निवारण ऐन, २०५९
- २.५ राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेडको प्रबन्धपत्र तथा नियमावली
- २.६ बीमा समितिबाट जारी गरिएको सुशासन निर्देशिका

कम्प्युटर सीप परीक्षण

Computer Practical Examination

1. Word Processing (2 Marks)
2. Electronic Spreadsheet (Excel) (2 Marks)
3. Presentation System (PowerPoint) (1 Marks)
4. Typing (English & Nepali) (5 Marks)

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड
तह ४,सहायक द्वितीय पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination) पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञानअर्थ र व्यवस्थापन, सम्बन्धी	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न(MCQ)	३० प्रश्न X १ अङ्क	२ घण्टा
				विषयगत	छोटो प्रश्न लामो प्रश्न	६ प्रश्न X ५ अङ्क ४ प्रश्न X १० अङ्क	
द्वितीय	बीमा, लेखा र वित्त सम्बन्धी	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न(MCQ)	३० प्रश्न X १ अङ्क	२ घण्टा
				विषयगत	छोटो प्रश्न लामो प्रश्न	६ प्रश्न X ५ अङ्क ४ प्रश्न X १० अङ्क	

२. द्वितीय चरण : सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता(Skill Test & Interview) पूर्णाङ्क :- ४०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
(क) कम्प्युटर सीप परीक्षण	१०	प्रयोगात्मक	१५ मिनेट
(ख) अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक	

द्रष्टव्य :

- यो परीक्षा योजनालाई प्रथम चरण (लिखित परीक्षा) र द्वितीय चरण (सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता) गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- प्रश्न पत्र नेपाली भाषामा हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी वा दुवै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईवाट प्रश्नहरू सोधिनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथमचरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीयचरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति : -

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड
तह ४, सहायक द्वितीय पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :-सामान्य ज्ञान,अर्थशास्त्र र व्यवस्थापन
(General Knowledge, Economics, & Management)

खण्ड (A): 30 Marks

1. General Knowledge (सामान्य ज्ञान)

1.1 General Awareness (सामान्य ज्ञान)

- 1.1.1 नेपालको भौगोलिक, ऐतिहासिक, सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक र राजनैतिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
- 1.1.2 नेपालमा प्रचलित प्रमुख धर्महरु, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, कला र साहित्य
- 1.1.3 संयुक्तराष्ट्रसंघ र क्षेत्रीय संगठन(SAARC, BIMSTEC)
- 1.1.4 दिगो विकास, वातावरण, प्रदुषण, जनसंख्या, शहरीकरण, बँसाईसराई, जलवायु परिवर्तन, जैविक विविधता, दुर्लभ पशुपन्छी र वनस्पतिहरु
- 1.1.5 विज्ञानका मानव जीवनमा परेका प्रत्यक्ष प्रभावहरुसम्बन्धी जानकारी
- 1.1.6 राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटना तथा नवीनतम गतिविधिहरु
- 1.1.7 नेपालको संविधान सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 1.1.8 सार्वजनिक संस्थानको परिचय, किसिम तथा विद्यमान अवस्था
- 1.1.9 Introduction and applications of computer,word processing,electronic spreadsheets, presentation system, power point, internet, intranet, and its uses.

खण्ड (B): 70 Marks

2. Economics (अर्थशास्त्र)

- 2.1 Scope and importance of economics.
- 2.2 Concept, meaning and difference of micro and macro economics.
- 2.3 Basic knowledge of macroeconomic indicators (GDP, GNP, per-capita income, investment, consumption, saving and inflation)
- 2.4 Fiscal policy: objectives, role and importance
- 2.5 Monetary policy: objectives, role and importance
- 2.6 Concept of economic growth, economic development and economic welfare

3. Management (व्यवस्थापन)

- 3.1 Concept, significance and scope of management
- 3.2 Principles and functions of management
- 3.3 Manager: basic qualities, roles and types; managerial ethics
- 3.4 Managerial skills: decision making, problem solving and communication
- 3.5 Concept of group dynamics and motivation
- 3.6 Office management
 - 3.6.1 Concept and importance of office management
 - 3.6.2 Registration, Dispatch, Letter Writing, Tipanni, Circular and Memo

राष्ट्रीय बीमाकम्पनी लिमिटेड

- 3.6.3 Concept, purpose and importance of filing & indexing
- 3.6.4 Concept and importance of record management
- 3.6.5 Concept and importance of MIS/MICS
- 3.6.6 Importance and use of ICT in office management

यस पत्र/विषयको पाठ्यक्रमबाट यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

खण्ड	अङ्कभार	वस्तुगत	विषयगत	
		बहुवैकल्पिक प्रश्न	छोटो प्रश्न संख्या	लामो प्रश्न संख्या
A	३०	२० प्रश्न X १ अङ्क = २०		
			२ प्रश्न X ५ अङ्क = १०	
B	७०	५ प्रश्न X १ अङ्क = ५	२ प्रश्न X ५ अङ्क = १०	२ प्रश्न X १० अङ्क = २०
		५ प्रश्न X १ अङ्क = ५	२ प्रश्न X ५ अङ्क = १०	२ प्रश्न X १० अङ्क = २०
जम्मा		३० प्रश्न X १ अङ्क = ३०	६ प्रश्न X ५ अङ्क = ३०	४ प्रश्न X १० अङ्क = ४०

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड
तह ४, सहायक द्वितीय पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम
द्वितीय पत्र:- बीमा, लेखा र वित्तसम्बन्धी
(Insurance, Account and Finance)

खण्ड (A): 60 Marks

1. Insurance (बीमा)

- 1.1 Risks: meaning, types and methods of handling risks
- 1.2 Historical background of insurance in Nepal
- 1.3 Introduction, functions, roles and responsibilities of Rastriya Beema Company Limited and Beema Samiti (Insurance Board)
- 1.4 Introduction, importance, scope and types of insurance
- 1.5 Fundamental Principles of insurance (Life and non-life insurance)
- 1.6 Current insurance market of Nepal.
- 1.7 Concept of micro insurance, health insurance, and agriculture insurance
- 1.8 General insurance and practices in Nepal
- 1.9 Risks: meaning, types and methods of handling risks
- 1.10 Insurance mediators: insurance agent, insurance surveyor, insurance broker
- 1.11 Process of claim and settlement
- 1.12 Reinsurance: principles and practices
- 1.13 Inter-relation between banking and insurance

2. Related Legislations (सम्बन्धित कानूनहरु)

- 2.1 राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेडको प्रबन्धपत्र तथा नियमावली
- 2.2 बीमा समितिबाट जारी गरिएको सुशासन निर्देशिका २०७५
- 2.3 बीमा ऐन, २०४९
- 2.4 बीमा नियमावली, २०४९
- 2.5 कम्पनी ऐन, २०६३
- 2.6 करार ऐन, २०५६
- 2.7 सम्पति शुद्धिकरण निवारण ऐन /नियमावली २०६४
- 2.8 भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९

खण्ड (B): 40 Marks

3. Accounting(लेखा)

- 3.1 Accounting: concept, objectives and importance
- 3.2 Principles of accounting
- 3.3 Ledger accounts: importance, posting, balancing and closing
- 3.4 Difference between journal and ledger
- 3.5 Trial balance: concept, need, and method
- 3.6 Bank reconciliation: meaning and techniques of reconciliation
- 3.7 Financial statement: concept, objective, need and importance
- 3.8 Auditing and its importance
- 3.9 Profit and loss

राष्ट्रिय बीमाकम्पनी लिमिटेड

4. **Finance (वित्त)**

- 4.1 Financial Systems: central bank, commercial banks, development banks, other financial institutions and their roles and responsibilities
- 4.2 Financial Market
- 4.2.1 Money market: concept, importance and functions
- 4.2.2 Capital Market: concept, importance and functions
- 4.3 Business Finance: concept, scope and importance

यस पत्र/विषयको पाठ्यक्रमबाट यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

खण्ड	अङ्कभार	एकाइ	वस्तुगत	विषयगत	
			बहुवैकल्पिक प्रश्न	छोटो प्रश्न संख्या	लामो प्रश्न संख्या
A	६०	1.1	२० प्रश्न X १ अङ्क=२०	४ प्रश्न X ५ अङ्क=२०	२ प्रश्न X १० अङ्क=२०
		1.2			
B	४०	1.3	१० प्रश्न X १ अङ्क=१०	२ प्रश्न X ५ अङ्क=१०	२ प्रश्न X १० अङ्क=२०
		1.4			
जम्मा			३० प्रश्न X १ अङ्क = ३०	६ प्रश्न X ५ अङ्क = ३०	४ प्रश्न X १० अङ्क = ४०

कम्प्युटर सीप परीक्षण

Computer Practical Examination

2. Word Processing (2 Marks)
3. Electronic Spreadsheet (Excel) (2 Marks)
4. Presentation System (PowerPoint) (1 Marks)
5. Typing (English & Nepali) (5 Marks)